

Til nytårskur på hesteryg

TRADITION: Tag med Hesteskadronen til kur – en af Kongehusets vigtigste traditioner med rødder helt tilbage fra enevælden. ■

○ Side 10-11

Test af pistoler

NYT GREJ: Fire kandidater konkurrerer i intensiv skydetest om at blive Forsvarets nye værnsfælles pistol. ■

○ Side 18

Krøllede hjerner og tunge dæk

LØSNING: Flymekanikere på Air Transport Wing Aalborg fik en fiks idé, da de fik strakspåbud af Arbejdstilsynet. ■

○ Side 22-23

FORSVARSAVISEN 01

FORSVARET / FORDI NOGET ER VÆRD AT KÆMPE FOR

ÅRGANG 7 · FEBRUAR · 2018

NYT FORSVARSFORLIG

Regeringen er sammen med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre blevet enige om en ny aftale for Forsvaret og Beredskabet for de kommende seks år.

Læs temaet side 4-9

KORT NYT OM FORSVARET

Dansk chefskifte i Irak

OIR: Endnu et hold danske soldater fortsætter indsatsen med træning af sikkerhedsstyrker ved Operation Inherent Resolve i Irak. "Vores træning af irakerne har været fokuseret på kvalitet, enkle løsninger, som irakerne fortsat kan anvende, og ikke mindst på at opbygge gode relationer," sagde oberstløjtnant Jesper Momme den 2. februar, da han overdrog kommandoen til chefen for hold 7, oberstløjtnant Jesper Møller-Pedersen.

I løbet af de seneste seks måneder har ISIL mistet kontrollen over flere og flere byer og landområder, og den 9. december 2017 meldte Iraks premierminister, at "krigen mod ISIL er slut". ISIL er dog ikke udryddet som terrororganisation, og der er fortsat en stor opgave med at støtte sikkerhedsstyrkerne i den nye fase med at sikre stabilitet i Irak. ■ / SE

Overdragelse i Kabul

RSM: Den 4. februar overdrog Resolute Support Missions danske hold 7 kommandoen til hold 8 ved en parade i Kabul, Afghanistan. "Jeg vil gerne takke hold 7 for en kæmpe indsats i de forgangne seks måneder og ikke mindst for den bundsolide overdragelse, som hold 8 har modtaget siden vores ankomst. Det har givet os en solid platform at videreføre hold 7's arbejde på," sagde den nye chef for det danske element, oberstløjtnant Torben Grauvgaard Olsen.

Til overdragelsesparaden var det danske element og det nationale støtteelement indtrådt, og som gæster var der blandt andet repræsentanter fra Australien, Polen, Tyrkiet og den danske ambassade. ■ / NMB

FOTO: SARA SKYTTE

Henrik Gericke bruger sine kompetencer og viden fra Forsvaret til at udvikle sikkerheden i Danmarks største lufthavn.

Læs side 30-31

INDHOLD

Kort nyt

SIDE 2-3

Tema: Forsvarsforliget

SIDE 4-9

Indland

SIDE 10-13

Udland

SIDE 14-16

Materiel

SIDE 17-19

På mission for Danmark

SIDE 20-21

Arbejdspladsen

SIDE 22-24

Sport og sundhed

SIDE 25

Kultur og identitet

SIDE 26

Forskning og analyse

SIDE 27

Uddannelse og karriere

SIDE 28

Navne

SIDE 29

Med andre øjne

SIDE 30-31

Bagsiden

SIDE 32

Skriv til Forsvarsavisen

Hvis du har ris, ros, debatindlæg eller en god idé til en historie i avisen, så skriv endelig til redaktionen på forsvarsavisen@mil.dk. Vi glæder os til at høre fra dig. ■

NYHEDER FRA IND- OG UDLAND

PTSD på Hærens Officersskole

SCENEKUNST: Hærens Officersskole lægger i februar hus til en teaterforestilling om posttraumatisk stressyndrom (PTSD). Det foregår i ”Cellen” i Ridehuset på Frederiksberg Slot fra 14. til 24. februar 2018. Efter forestillingen vil veteraner sætte ord på deres egen PTSD. Opførelsen står Teater Solaris for i samarbejde med organisationerne Danmarks Veteraner og Soldatens Hus. ”Vi ønsker ikke at skabe diskussion om relevansen af krig – det er et politisk spørgsmål – men vi forventer, at forestillingen vil give et indblik i en af de negative konsekvenser af krig – nemlig PTSD. Forestillingen er meget dramatisk – og vi håber, at teatergængerne vil blive og tale om deres oplevelse sammen med nogle af Hærens mest erfarne officerer,” fortæller chefen for Hærens Officersskole, oberst Nicolas T. Veicherts. ■ / TJ

FOTO: SANANDA SOLARIS

FOTO: SARA SKYTTE

Afventer resultat af M100-undersøgelse

UNDERSØGELSE: Værnsfælles Forsvarskommandos kommunikationssektion er ved at afslutte en undersøgelse blandt medarbejdere på M100-niveau om deres oplevelse af Forsvarets interne kommunikation. I løbet af januar har det eksterne analyseinstitut Ipsos, der udfører undersøgelsen, været på besøg på en række forskellige tjenestesteder rundtomkring i Forsvaret. Her har de i gruppediskussioner og interviews talt med en lang række medarbejdere. Ipsos melder, at de har fået mange væsentlige perspektiver og forslag, som kan være med til at belyse nogle tendenser og på sigt forbedre den interne kommunikation. Analyseinstituttet er nu i gang med at samle resultaterne fra undersøgelsen, der vil blive præsenteret for kommunikationssektionen, forventeligt i slutningen af februar. ■ /SRT

FOTO: MAGAZINE FOR YOU

Overskud fra DANCON-march i Kosovo går til romabørn

INDSAMLING: 405 deltagere fra 13 nationer var med, da det danske hold 37 B i januar afholdt DANCON-march i Kosovo. Det var bevogtningsdelingen fra Camp Novo Selo, der stod for planlægning og afholdelse af marchen. Som det er en tradition i Kosovo, blev overskuddet fra marchen doneret til gode formål. Bevogtningssoldaterne, der kommer fra Hærens Kamp- og Ildstøttcentret i Oksbøl, tager 5.000 kroner med hjem til hospitalsklovnene på Esbjerg Sygehus. Resten af overskuddet, 2.685 euro eller godt 20.000 kroner, har de givet til et center for romabørn i Pristina, der drives af frivillige.

”Som vagtsoldater hjælper vi de andre soldater i lejren til at sove trygt om natten. Og som danskere vil vi også gerne omfavne og hjælpe folk, der har det svært, og det giver en lille snas af det, når vi går ud og hjælper på den her måde,” siger seniorsergent Mikkel, der er kommandobefalingsmand. Pengene skal bruges til udstyr til børnehaven. ■ / AVF

Ny medarbejder-app med nyheder og praktisk info

Interne nyheder

kommer på mobilen.

For medarbejdere, der ikke i dagligdagen har adgang til PC, bliver smartphones nu kilde til, at de kan få informationer om, hvad der foregår i Forsvaret.

AF RIKKE ØRBERG / VFK

NYHEDER

I første halvdel af 2018 introducerer Forsvaret en ny informationsservice, som giver medarbejderne mulighed for at se udvalgte interne nyheder og informationer på deres smartphone. Tjenesten, der har fået navnet FORSVARSINFO, gør brug af den internetbaserede kommunikationsplatform Actimo, som mange større virksomheder i Danmark og udlandet allerede har taget i brug.

”Tanken med FORSVARSINFO er, at det skal være nemmere for medarbejderen. Det er langt fra alle, der har adgang til en PC i det daglige, og i en travl hverdag er det i det hele taget praktisk at kunne læse interne nyheder, når man har et ledigt øjeblik – uanset hvor man er,” siger Signe Ryborg, der er kommunikationschef i Værnsfælles Forsvarskommando.

Centralt og lokalt indhold

FORSVARSINFO skal ses som et moderne supplement til for eksempel intranettet på FIIN, ”alle-mails”, vægopslag, lokale infoskræme og Forsvarsavisen. Tjenesten bliver stillet til rådighed som kommunikationsværktøj for alle Forsvarets myndigheder, og det er planen, at man som bruger af appen på sigt skal kunne se beskeder, der spænder lige fra det seneste FC Nyhedsbrev til et arrangement, den lokale personaleforening stabler på benene.

Derudover er det planen, at man skal kunne se forskellige informationer, links og kontaktnumre, som det er praktisk at have lige ved hånden. Hen ad vejen kan det også blive muligt at besvare spørgeskemaer, foretage tilmeldinger og give feedback via FORSVARSINFO.

Sikkerhed og databaseskyttelse

Da tjenesten kører på internettet, må den kun benyttes til uklassificeret information. Af hensyn til militær sikkerhed og persondataloven bliver medarbejdernes persondata i FORSVARSINFO begrænset til deres medarbejdernummer, myndighed, hovedfunktionsniveau, fornavn (eventuelt et aliasnavn) samt mobilnummer og/eller valgfri mailadresse.

Actimo er udviklet til smartphones, og man opnår den bedste service ved at tilmelde sig med sit mobilnummer. Man kan dog også vælge i stedet at modtage beskederne via e-mail. Grundlæggende er FORSVARSINFO et frivilligt tilbud til medarbejderne, og det er derfor til enhver tid muligt at afmelde sig. Men det er håbet, at de fleste af Forsvarets medarbejdere vil tilmelde sig, da vi dermed bedre kan sikre, at vigtig information kommer hurtigere ud til medarbejderne via mobilen. ■

Poeter falder i krig *Læs mere på side 32*

Veteraner på det kommunale danmarkskort

INDSATS: Veterancentret styrker i 2018 samarbejdet med landets 98 kommuner under overskriften ”Fælles om veteraner”. Her vil Veterancentrets medarbejdere tage kontakt til kommunerne for at indlede og styrke samarbejdet.

”En kommune er en rigtig stor organisation med kontakt til mange forskellige typer af borgere og et væld af statslige myndigheder. Her vil vi flage veteranernes sag op på lokalt niveau og styrke kendskabet til veteraner. Vores ambition er også at styrke samarbejdet mellem os, så alle parter rundt om en sårbar veteran er enige om én retning

og kan koordinere de forskellige indsatser,” siger projektleder Jane Christensen fra Veterancentret.

Konkret vil Veterancentret præsentere kommunerne for en informationsmappe med inspiration til forskellige elementer, der kan gavne veteransagen på lokalt plan.

Det kan være inspiration til en egentlig veteranstrategi, ansættelse af en veteran koordinator eller en støtte til sagsbehandlere i mødet med veteraner og deres pårørende.

Samarbejdskonceptet ”Fælles om veteraner” forløber over to år. ■ / KSJ

KOMMENTAR

Ny politisk aftale om Forsvaret

Den 28. januar indgik en bred kreds af Folketingets partier en ny politisk aftale om Forsvarets udvikling frem til 2023.

Aftalen skal sikre, at Forsvaret i de kommende år kan levere mere på især tre fronter: Forsvaret skal bidrage til NATO’s troværdige afskrækkelse og således være med til at vise, at NATO’s lande er oprigtige i deres solidaritet og opbakning til NATO-pagtens Artikel 5 (musketér-edén). Samtidig styrkes Forsvarets kapacitet til at bidrage til internationale missioner og til militær kapacitetsopbygning i udlandet. Endelig skal Forsvaret sammen med Hjemmeværnet spille en endnu større rolle i det nationale beredskab, blandt andet til støtte for politiet.

Aftalen løser ikke alle de problemstillinger og udfordringer, vi kender i Forsvaret i dag. Og de problemstillinger skal vi arbejde videre på at løse i samarbejde med blandt andet de faglige organisationer og de øvrige myndigheder på Forsvarsministeriets område. Jeg tænker her blandt andet på udfordringer vedrørende rekruttering og fastholdelse samt behov for smidiggørelse af samarbejdet med og procedurerne i relation til de støttende styrelser.

Når det er sagt, så synes jeg, at det er en god aftale, som indvarsler en række vigtige ændringer og indkøb, og ikke mindst flere soldater og et endnu mere operativt forsvar. Aftalen indebærer, at Forsvarets samlede økonomiske rammer stiger hen over perioden. Det er en god udvikling for Forsvaret, også selv om der går lidt tid, inden en række af de store nye investeringer og tiltag bliver til virkelighed.

Aftalen er i god tråd med den militære rådgivning, og jeg er optimistisk i forhold til fremtiden.

Aftalen indebærer imidlertid også implementering af budgetanalysen og en række strukturelle ændringer, som vil betyde omlægninger og effektiviseringer nogle steder i Forsvaret. Det er klart, at det vil påvirke en del af Forsvarets medarbejdere, og der er selvfølgelig ulemper forbundet med ændringerne. Men det er min vurdering, at ændringerne er nødvendige, og at fordelene overstiger ulemperne.

Nu skal vi i gang med at planlægge implementeringen af aftalen, og det bliver op til os i Forsvaret at fastlægge detaljerne og lægge planen. Jeg vil opfordre alle medarbejdere til at medvirke, stille spørgsmål til jeres chefer og i det hele taget bidrage med jeres faglighed og engagement til den proces.

Lad mig også her i årets første udgave af Forsvarsavisen benytte lejligheden til at sige alle tak for indsatsen i 2017. Det har været et travlt år med mange opgaver og gode resultater. Jeg har været rundt at besøge rigtig mange tjenestesteder i løbet af året og mødt mange af Forsvarets medarbejdere. Det har været en stor fornøjelse, og jeg ser meget frem til samarbejdet i 2018. ■

Bjørn I. Bissrup
forsvarschef
general

Foto: Sara Skytte

KOLOFON

FORSVARS AVISEN

UDGIVES AF:
Værnsfælles Forsvarskommando / VFK

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR
Generalløjtnant M.A.L.T. Nielsen
Viceforsvarschef

FUNGERENDE REDAKTØR:
Emma Kirketerp - vfk-l-kom14@mil.dk

KOMMUNIKATIONSSEKTIONEN
Værnsfælles Forsvarskommando
Niels Juels Gade 9-11
1059 København K
www.forsvaret.dk

DISTRIBUTION: Send evt. spørgsmål
til forsvarsavisen@mil.dk

TRYKKERI: Rosendahls - Schultz
TRYK ISSN 2245-957X
ONLINE ISSN 2245-9588

FORSIDEFOTO: Lars Bøgh Vinther
Redaktion afsluttet 9. februar 2018
Copyright Forsvaret 2018

Kilder i Forsvarsavisen kan optræde med fuldt navn eller anonymiseres ved at bruge enten for- eller efternavn. Dette er allet af anbefalinger fra Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) om en mulig sikkerhedsrisiko for nogle personelgrupper, hvis de står frem på en måde, så de let kan identificeres.

OPLAG: 24.900

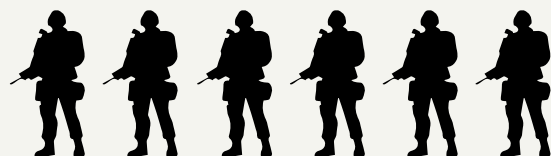
LAYOUT: Bjarne Valdemar Jensen

Forsvarsforliget 2018-2023

Den 28. januar 2018 præsenterede regeringen sammen med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre et nyt seksårigt forsvarsforlig. Med aftalen er partierne enige om at øge den årlige bevilling til Forsvaret med 800 mio. kr. i 2018 stigende til 4,8 mia. kr. i 2023.

Det betyder aftalen blandt andet:

NY BRIGADE

En ny brigade på cirka 4.000 soldater, som bygges på nye og eksisterende kapaciteter, opstilles. Brigaden kan deployeres i rammen af NATO og bidrage til at afskrække en mere ligeværdig modstander og indgå i kollektivt forsvar. Når brigaden ikke er indsat samlet, kan den opdeles i mindre enheder og udsendes.

Opstillingen af en brigade medfører blandt andet følgende nye kapaciteter:

- Opstilling af føringsstøttekapaciteter til brigaden og stabsdelinger til kampstøtte- og støttebataljonerne.
- Opstilling af en tredje kampvognseskadron.
- Anskaffelse af et moderne panserværnsmissilsystem.
- Opstilling af et tredje kanonbatteri.
- Etablering af en luftværnskapacitet.
- Flere lastbiler til blandt andet logistik og føringsstøtte.
- Styrkede efterretningsindhentningskapaciteter (ISR) som for eksempel nyt materiel til elektronisk opklaring og et nyt dronesystem.

LET INFANTERIBATALJON

· Etablering af en let infanteribataljon på cirka 500 soldater. Bataljonen kan indsættes med fly eller skib, indgå i kollektivt forsvar og internationale operationer eller national opgaveløsning, herunder støtte til politiet. Bataljonen udrustes med luftmobile, lette køretøjer, morterer og

OPKLARINGSESKADRON

· Opstilling af en tredje opklaringseskadron og en eksisterende opklaringseskadron gøres komplet, hvorved opklaringskapaciteten øges betragteligt.

SØVÆRNET

- Opstilling af skibsbaseret områdeluftforsvar ved at udruste Søværnets fregatter med SM-2-missiler til at forsvare sig selv og andre mod angreb fra fly, droner eller missiler.
- Der indledes forarbejder til anskaffelse af en udvidet områdeluftforsvarskapacitet (SM-6-missiler), der har længere rækkevidde end SM-2-missilerne.
- Behovet for at anskaffe langtrækkende præcisionsmissiler (strike-kapacitet) undersøges med henblik på en eventuel efterfølgende anskaffelse.
- Anti-ubådskapacitet til Søværnets skibe med anskaffelse af slæbesonar- og Torpedo Counter Measures-systemer.
- Udbuddet af nye miljøskibe genovervejes for at undersøge en løsning med militære flerformålsskibe, der kan løse nationale opgaver, herunder havmiljøopgaver.

INTERNATIONALE OPERATIONER

- Dansk forsvar skal fortsat kunne deltage i internationale operationer som led i blandt andet terrorbekæmpelse, kapacitetsopbygning og håndtering af irregulære migrationsstrømme.
- Den økonomiske reserve til internationale operationer øges gradvist fra 500 mio. kr. til 750 mio. kr. årligt.
- Freds- og Stabiliseringsfonden øges fra cirka 84 mio. kr. i dag til cirka 150 mio. kr. årligt i 2023.

STØTTE TIL POLITIET

Forsvaret støtter fortsat politiet med grænseindsatsen og bevogtningsopgaver, så længe politiet har behov for det.

- Forsvaret overtager opgaven med personbeskyttelse ved VIP-besøg i højrisikoområder i udlandet.
- En Fennec-helikopter står permanent på meget højt beredskab i Hovedstadsområdet til støtte for politiets antiterrorberedskab.
- Der afsættes midler til, at Forsvaret kan stille enheder på højt beredskab til rådighed for politiet for eksempel i tilfælde af terror.
- Den Kongelige Livgarde opstiller et fjerde vagthold af værnepligtige, der kan stå til rådighed for politiet.

FLYVEVÅBNET

- Etablering af et nationalt luftoperationscenter, National Air Operations Center (NAOC), der øger føringskapacitet til at håndtere krisesituationer i dansk nærområde.
- Etablering af Special Operations Air Task Group (SOATG), en stab, der kan koordinere indsættelsen af fly for specialoperationsstyrker.
- Opgradering af et antal Seahawk-helikoptere med dyppesonar, sonarbøjer og torpedoer.

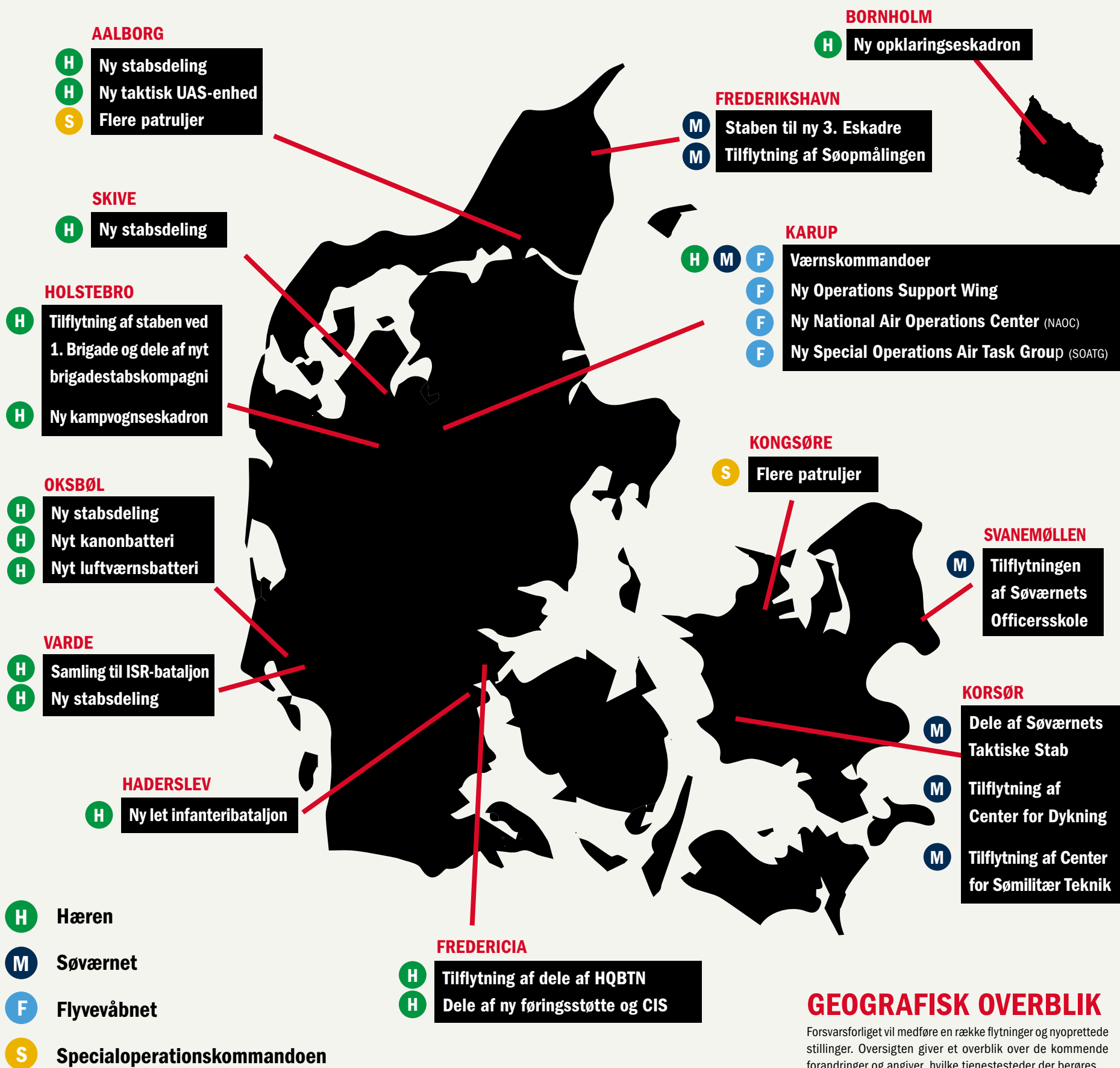
ARKTIS

- Videreførelse af Arktisaftalen fra 2016 (fortsat 120 mio. kr. årligt), således at Forsvarets tilstedeværelse, overvågning og redningsindsatser fortsat styrkes.
- Tildeling af ressourcer til forureningsbekæmpelse i de grønlandske farvande samt til oprydning efter amerikanske militære anlæg.
- Opbygning af en grønlandsk frivillig beredskabsorganisation, som forankres ved Arktisk Kommando.
- Støtte til grønlandske værnepligtiges muligheder for betalt hjemrejse.

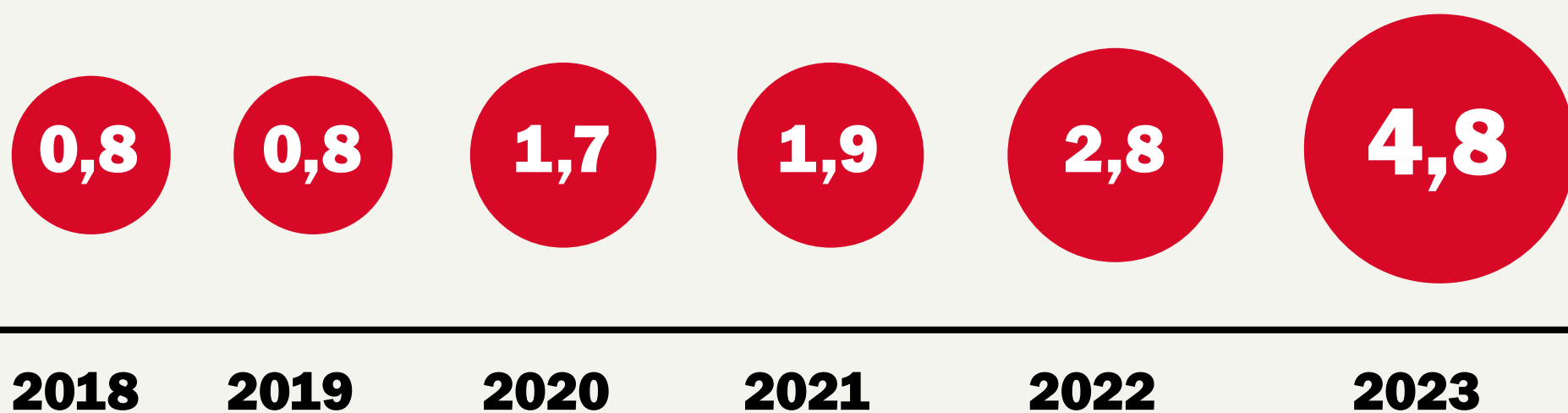
SPECIALOPERATIONSSTYRKER

- Styrkelse af specialoperationsstyrkeområdet ved omorganisering og etablering af ekstra patruljer, hvilket øger antallet af patruljer med mere end 50 procent ved Frømandskorpset og Jægerkorpset.
- Opstilling af et deployerbart multinationalt hovedkvarter, Special Operations Component Command (SOCC), i samarbejde med Holland og Belgien.

Fordeling af bevillingsløft fra 2018-2023

mia.kr.

FORLIGET ER VOKSET FREM I FÆLLES FORSTÅELSE

Forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen er meget tilfreds med det nye forsvarsforlig, der bremser årtiers nedskæringer og tilfører Forsvaret nye kapaciteter. Men ministeren er allermest glad for den brede politiske opbakning til aftalen om Forsvarets fremtid.

AF ANDERS V. FRIDBERG / VFK

INTERVIEW

Som finansminister fik Claus Hjort Frederiksen ry for at sidde meget tungt på statens pengekasse. Nu står han som forsvarsminister bag en aftale, der er blevet kaldt den største udvidelse i den offentlige sektor i regeringens levetid.

”Det er der mange, der har gjort sig lystige over, fordi jeg på mit skrivebord, da jeg var finansminister, havde et skilt, hvor det stod ’hvor skal pengene komme fra’. Nu sidder jeg med poten fremme og beder om penge, penge, penge. Der er ikke andet at sige, end at man må arbejde for, at der er tilstrækkelige ressourcer inden for det ministerium, man er i. Men jeg vil også sige, at selv om jeg som politiker og regeringsmedlem i mange år har fulgt forsvars- og sikker-

hedspolitikken, så blev jeg overrasket over de udfordringer, som Forsvaret møder i det daglige,” siger Claus Hjort Frederiksen.

Nye trusler

På den indholdsmæssige side er Claus Hjort Frederiksen tilfreds med, at forsvarsforliget med flere penge afspejler den nye sikkerhedspolitiske situation med ændrede trusler mod Danmark. Ministeren fremhæver cyberområdet, hvor angreb mod eksempelvis sundhedssystemer vil kunne få fatale konsekvenser. Og angreb mod demokratiske valgprocesser som i USA og Frankrig, der vil kunne røkke ved befolkningens tillid til statens evne til at beskytte borgerne.

”Det er en ny krigsform, og det er derfor, at det er blevet højt prioriteret i det nye forsvarsforlig,”

forklarer Claus Hjort Frederiksen.

Claus Hjort Frederiksen fremhæver også, at situationen i det østlige Ukraine har gjort et meget dybt indtryk på ham og har tydeliggjort behovet for, at Danmark skal kunne bidrage til det militære forsvar af NATO-området.

”Vi har en krig i Europa, hvor der er blevet dræbt over 10.000 mennesker siden 2014,” siger han.

Forsvaret skal ikke være politisk kampplads

Det er ikke kun indholdet i forliget, Claus Hjort Frederiksen er glad for. Forsvarsministeren er også meget tilfreds med, at det er lykkedes ham at forhandle en aftale hjem, der omfatter Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre.

”Det viser, at der er en meget bred politisk opbakning til det danske

forsvar. Det er meget tilfredsstillende politisk, og det må også være meget tilfredsstillende for Forsvarets ansatte, at aftalen hviler på et bredt politisk flertal. Jeg synes ikke, at Forsvaret egner sig til at være en partipolitisk kampplads,” fastslår Claus Hjort Frederiksen. Forsvarsministeren peger på to forklaringer på, at det er lykkedes at lande en både indholdsmæssigt tilfredsstillende og bred politisk aftale. Den ene er, at forsvarsordførerne fra forligskredsen igennem det meste af 2017 på møder med alle dele af Forsvaret og Beredskabet analyserede de udfordringer, som Forsvaret står over for. Det skabte en fælles forståelse blandt politikerne og et godt udgangspunkt for de egentlige politiske forhandlinger i efteråret og vinteren.

”Der har været forskellige opfattelser af, hvad der gives til forsk-

ning i juraen omkring brugen af droner, hvordan med værnepligten – nogle er for, andre er imod. Der har også været spørgsmålet om cyber. Men når jeg ser på forliget, så er det vokset frem i en fælles forståelse,” siger Claus Hjort Frederiksen.

Den anden forklaring på forligets indhold er ifølge ministeren, at forsvarschefen i langt højere grad end tidligere har været inddraget i forligsprocessen. Forsvarschefen har deltaget i både analysefasen og i de egentlige politiske forhandlinger.

”Det har sikret, at der har været en faglighed repræsenteret hele vejen igennem det her forhandlingsforløb, og det tror jeg har betydet, at vi har opnået et rigtig godt resultat, hvor der er sammenhæng mellem bevillinger og opgaver,” siger forsvarsministeren. ■

Hvad er din overordnede reaktion på forliget?

Jeg er tilfreds med, at vi med forligsaftalen har fået et formål og en hensigt med Forsvarets og Hærens udvikling de næste mange år. Forliget er et godt svar på de udfordringer, som Hæren står midt i eller kan skimte i horisonten.

Hvad får størst betydning for Hæren?

Hæren skal vokse som svar på verdens skæve gang. Vi har en stor opgave foran os. Vi skal blandt andet øge andelen af unge førere, der kan rekruttere til opbygningen af de nye enheder, og samtidig fastholde dygtige soldater af alle grader. Der lig-

ger mange opgaver til Hæren i denne forligsaftale, men det, der står helt centralt, er udviklingen af en mekaniseret brigade, som både skal indgå i NATO's kollektive forsvar og være en del af NATO's afskrækkelse. Derudover skal vi modernisere vores kaserner og indføre meget nyt materiel. Her er vi godt i gang med anskaffelser af blandt andet nye pansrede mandskabsvogne, artilleri, tunge morterer, taktiske lastvogne, opgraderingen af kampvogne og digitaliseringen af Hæren gennem udrulningen af Hærens taktiske kommunikationsnetværk.

Hvad glæder du dig mest til?

Jeg glæder mig til, at vi i Hæren

skal udvikle vores kaserner, materiel og teknologi. Men mest af alt, så skal vi skabe rum til flere mennesker. Derfor skal vi skabe attraktive tilbud til og vilkår for vores dygtige soldater, officerer og befalingsmænd, så de vælger os til, og vi kan fastholde dem. Og samtidig skal vi rekruttere endnu flere soldater til vores hær.

Hvad ser du som den største udfordring for Hæren ved forliget?

Det er ikke alting, der kommer lige med det samme. Det er en lang forligsperiode på seks år, og forliget indebærer nogle effektiviseringer og besparelser. Vi skal på den ene side spare penge og på den anden side bruge flere.

Dertil kommer, at vi skal til at gøre

noget af det, vi gør i dag, på nye måder. Vi skal ændre vores decentrale studie- og udviklingsvirksomhed. Når vi ændrer den, skal vi sikre, at vi fastholder og udvikler fagligheden i Hærens mange specialer.

En anden udfordring ved forliget er, at det ikke giver alle soldater et svar på, hvad de præcist skal lave i fremtiden. Derfor arbejder vi på hurtigst muligt at få lavet en implementeringsplan, så vi kan give dem, der er i tvivl, et svar på, hvad de skal lave i morgen.

Hvilken styrke ser du, forliget giver Forsvaret samlet set?

Jeg synes, at forliget er et godt svar på de mange opgaver, der kommer For-

svaret og Hærens vej i øjeblikket. Jeg er sikker på, at vi med forliget står bedre rustet til den nære fremtid og til de sikkerhedspolitiske udfordringer, som Danmark står midt i, og de mange opgaver, som Hæren løser. Det operative tempo er højt – og det bliver vi nødt til at indse, at det bliver ved med at være. Derfor er det med glæde, at vi kan se frem til, at Hæren igennem forligsperioden vil vokse. Derved øges vores udholdenhed, vi bliver flere om at løfte opgaverne.

Nu kan vi komme i gang med arbejdet. Og selv om forliget ikke giver alle svarene i dag, så vil vi nu lægge os i selen, så vi hurtigst muligt kan give alle Hærens soldater et svar på, hvad fremtiden byder. ■

**KONTREADMIRAL
TORBEN MIKKELSEN,
CHEF FOR MARINESTABEN,
OM FORSVARSFORLIGET**

Hvad er din overordnede reaktion på forliget?

Det er et rigtig positivt forlig. Der er flere penge til Forsvaret som helhed og dermed også Søværnet. Det giver rigtig god mening, at vi nu fokuserer på det, som NATO efterspørger – blandt andet missiler til områdeluftforsvar og en forøget evne til at finde og bekæmpe undervandsbåde.

Hvad får størst betydning for Søværnet?

Det er svært at sige – for der er rig-

tig meget godt nyt for Søværnet. Evnen til områdeluftforsvar og bekæmpelse af ubåde er naturligvis meget vigtige på kapacitetssiden.

Størst betydning får det dog nok, at vi får ophævet det forbehold, der har været vedrørende større investeringer ved Flådestation Korsør.

Flåden har brug for to flådestationer. Flådestation Frederikshavn er nu ombygget og moderniseret.

Ud over at forbeholdet mod større investeringer ved Flådestation Korsør har skabt usikkerhed for de cir-

ka 1.000 mennesker, der her har deres daglige arbejde, så er det godt, at Flådestation Korsør nu også kommer op på et tidssvarende niveau.

Hvad glæder du dig mest til?

Jeg glæder mig mest til at komme i gang med at implementere forliget. Overvejende er det et positivt forlig, hvor jeg har svært ved at se noget negativt. Selvfølgelig er der nogle udfordringer, som primært handler om at rekruttere og fastholde især de tekniske personel-

kategorier. De problemer vil jo ikke forsvinde. Tværtimod kan man sige, at når vi får mere materiel, så stiger behovet for teknikere. Her har vi fortsat en udfordring.

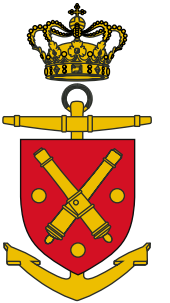
Hvad ser du som den største udfordring for Søværnet ved forliget?

Der er selvfølgelig nogle udfordringer i forhold til at implementere forliget. Når vi laver nyt og samtidig ændrer organisation og tilhørsforhold, så er det vigtigt at involvere og informere i videst muligt omfang. Det er særdeles vigtigt

i forhold til ikke at skabe unødigt nervøsitet, men også for at opnå forståelse og videst mulig accept i hele Søværnet.

Hvilken styrke ser du, forliget giver Forsvaret samlet set?

Der er ingen tvivl om, at forliget har et operationelt fokus, som samlet set gør Forsvaret og Søværnet endnu mere troværdigt. Forliget adresserer de ting, som NATO efterspørger, og det er særdeles vigtigt i den verden, vi står i nu. Det synes jeg giver god mening. Det er vores forsikring. ■

Hvad er din overordnede reaktion på forliget?

Jeg er rigtig glad for at se en god styrkelse af Forsvaret. Vi bliver i stand til at løse nogle nye opgaver. Samtidig kan vi løse de nuværende opgaver på en god måde.

Hvad får størst betydning for Flyvevåbnet?

For det første slår vi Flyverstabens og Flyvevåbnets Taktiske Stab sammen til Flyverkommandoen. Vi skal være i stand til at planlægge og føre

ationale luftoperationer og specialstyrkeluftoperationer. Vi opretter et National Air Operations Center og en Special Operations Air Task Group.

For det andet opretter vi en Operations Support Wing, som skal hjælpe os med at fokusere og samle Flyvevåbnets operationsstøtte.

Noget, der får stor betydning for mange medarbejdere, er, at vi nedlægger Air Force Training Centre. Dele af uddannelserne overføres til Forsvarsakademiet. Noget lægges ud til enhederne, og noget skal udliciteres.

Hvad glæder du dig mest til?

Jeg ser frem til en endnu mere operativ hverdag i Flyvevåbnet. Både med oprettelsen af Flyverkommandoen og med den nye wing.

Jeg ser også frem til flere besætninger til vores Hercules-fly. Det giver flere flyvetimer i den skarpe ende. Vi skal også øge vores tilstedeværelse i Arktis. Vi ender med at have en Challenger i Arktis 365 dage om året.

Og så skal vi jo selvfølgelig også implementere F-35. Det bliver en kæmpe udfordring for Flyvevåbnet, men

også en kæmpe gevinst for Forsvaret.

Hvad ser du som den største udfordring for Flyvevåbnet ved forliget?

Det er klart, at lige så snart man laver om i organisationen, så ændrer man på medarbejdernes hverdag. Så en af de helt store udfordringer er, at medarbejderne skal kunne se sig selv i forandringerne. Vi skal være gode til at holde dem orienteret. Vi kender ikke alle svarene her fra starten. Men efterhånden, som vi kender svarene

og processen, skal vi sørge for at informere vores samarbejdsudvalg og vores medarbejdere.

Hvilken styrke ser du, forliget giver Forsvaret samlet set?

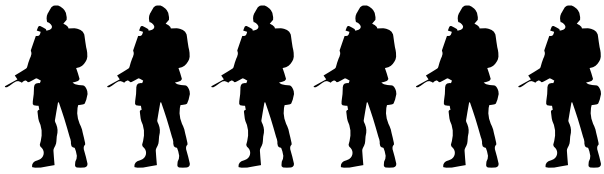
Når jeg ser bedre udstyrede skibe, en større udsendelsesklar brigade, og at F-35 er på vej, mener jeg, vi får mulighed for at give politikerne markant flere handlemuligheder. De investeringer giver ikke kun mere effekt hver for sig, men giver også samlet større effekt for Forsvaret. ■

**GENERALMAJOR
ANDERS 'ERA' REX,
CHEF FOR FLYVERSTABEN,
OM FORSVARSFORLIGET**

FLERE VÆRNEPLIGTIGE TIL FORSVARET

Det nye forsvarsforlig lægger op til, at antallet af værnepligtige øges, samt at en del af disse aftjener længere værnepligt end fire måneder. Derudover forlænges mobiliseringsforpligtelsen fra tre til fem år.

500 EKSTRA

Med det nye forsvarsforlig 2018-2023 indkaldes omkring 500 ekstra værnepligtige om året. I dag uddannes omkring 4.200 værnepligtige årligt.

Af de 500 ekstra værnepligtige går:

- **125** til Beredskabsstyrelsen
- **240** til et fjerde vagthold ved Den Kongelige Livgarde (værnepligt à otte måneders varighed)
- **135** til en mobiliseringsstyrke og til værnepligten generelt

Forsvarsministeren kan – ligesom i dag – justere antallet af indkaldte værnepligtige, hvis Forsvarets behov ændrer sig i forligningsperioden.

MOBILISERINGSSTYRKEN

De personer, der aftjener værnepligt i otte måneder, indgår i mobiliseringsstyrken, som kan indkaldes i tilfælde af krise eller krig. De værnepligtige, der aftjener otte måneder, opstilles i tre mobiliseringskompagnier (infanterikompagnier), ét i hver kampbataljon i den nye brigade, som opstilles som en del af det nye forsvarsforlig. Disse værnepligtige er dermed en ekstra kapacitet til kampbataljonerne.

MOBILISERINGSFORPLIGTELSE

I dag har værnepligtige en mobiliseringsforpligtelse på tre år. Mobiliseringsforpligtelsen betyder, at værnepligtige kan indkaldes efter endt tjeneste. Denne forpligtelse vil blive øget til fem år med det nye forlig. Samtidig er de værnepligtige ved mobilisering forpligtet til op til seks måneders tjeneste, fordelt på uddannelse og indsættelse.

Det kræver en ændring af værnepligtsloven at øge mobiliseringsforpligtelsen. Med forsvarsforliget er forligsparterne enige om at foretage den nødvendige lovændring.

Soldat af reserven på mission i Mali.
Foto: Anders V. Fridberg

RESERVESTYRKEN I FORSVARSFORLIGET

Et af forsvarsforligets elementer er både en øget og en bredere anvendelse af reservestyrken, der samlet består af personel af reserven og Hjemmeværnets frivillige.

AF STEEN FLÜGGE / CENTER FOR RESERVESTYRKEN

RESERVEN

Forsvarsforliget sætter rammerne og angiver en anvendelse af reservestyrken primært med henblik på at deltage i nationale opgaver som for eksempel bevogtningsopgaver eller i situationer, hvor hovedparten af de danske styrker er udsendt, og der er behov for støtte til NATO-forstærkninger i Danmark. Deltagelse i internationale operationer vil også fortsat være en mulighed som enkeltpersoner eller som mindre elementer med reservepersonel – eksempelvis i stående enheder og stabe samt i mobiliseringsenheder.

Reservestyrken vil blive overvejet som en mulighed i løsningen af alle Forsvarets opgaver under hensyntagen til opgavens karakter, herunder økonomi, beredskab, indsættelseslængde, uddannelsesniveau og karakter af opgaveløsningen.

Den fremtidige forankring og opbygning af reservestyrken sammen med Forsvarets og Hjemmeværnets personel vil blive fastlagt af de berørte myndigheder som en

del af den samlede implementering af det nye forsvarsforlig.

Kompetencer

Fælles for alle i reservestyrken er, at de har valgt at bidrage til Forsvaret med deres indsats og deres kompetencer, fordi de synes, at noget er #VærdAtKæmpeFor.

Reservestyrken har således allerede i dag en bred sammensætning af personel på mange niveauer og med en lang række forskellige militære og civile kompetencer samt arbejdsmæssig erfaring.

Omfanget af reservestyrkens bidrag til Forsvaret er afhængig af deres civile arbejdsliv. I en række af de kommende opgaver for reservestyrken vil der derfor være behov for, at man forpligter sig til et fastlagt antal tjenestedage med henblik på tjeneste og uddannelse, samt at man skal kunne indsættes i operationer med sin enhed med et fastlagt varsel – afhængig af stillingens indhold og enhedens beredskab.

Muligheder

Forliget lægger op til, at personel fra reservestyrken kan anvendes som enkeltpersoner – enten i ope-

rativ stabe eller som specialister, men også som supplement til enheder samt til enkeltmandsudsendinger til internationale operationer. Den mere målrettede uddannelse og opstilling af Totalforsvarsstyrken til indsættelse nationalt giver også behov for at anvende befalingsmænd og officerer af reserven som førere for denne styrke. Herudover vil der også være mulighed for løsning af andre opgaver som for eksempel støtte til uddannelse eller afløsning i forbindelse med udsendelse af fast personel.

En hensigtsmæssig brug af reservestyrken vil i øvrigt have den positive effekt, at det giver mulighed for at fastholde både tidligere værnepligtige og tidligere fastansatte i en tilknytning til Forsvaret, således at man "aldrig forlader Forsvaret, men bare går ned i arbejdstid".

Mulighederne er således mange, og Forsvaret vil sammen med Hjemmeværnet i de kommende måneder fastlægge, hvordan reservestyrken skal anvendes på en måde, der er relevant, realistisk og ressourceeffektiv i forhold til de operative opgaver og de rådige ressourcer. ■

TOTALFORSVARSTYRKEN

Totalforsvarsstyrken består af hjemsendt personel, der har gennemført fire måneders basisuddannelse i Forsvaret. Totalforsvarsstyrken kan – sammen med Hjemmeværnet – indsættes, hvis Forsvaret ikke har tilstrækkelige ressourcer i form af stående enheder til at håndtere en krise eller krig. Personellet i Totalforsvarsstyrken vil blandt andet være uddannet til at kunne varetage sikrings- og bevogtningsopgaver.

REKRUTTERINGSINDSATS

Forligsparterne er enige om at optimere rekrutteringsindsatsen af værnepligtige for at sikre, at de fleste personer melder sig frivilligt også i fremtiden. I dag melder omkring 98 procent sig frivilligt.

Militær uddannelse tilnærmes civil

FORLIG: ”Forsvaret bør, hvor det er muligt og relevant, søge at tilnærme de militære uddannelser til det civile uddannelsessystem,” står der i forsvarsforligsteksten. Hensigten er at give medarbejderne bedre muligheder for at få ansættelse civilt eller fortsætte på en uddannelse uden for Forsvaret. I løbet af 2018 skal det analyseres, om man kan etablere en uddannelse for konstabler i Hæren indenfor erhvervsuddannelsessystemet.

Hvis analysen peger på ændringer i løn- og ansættelsesvilkår, skal disse forhandles med de berettigede parter. ■

Foto: Emma Kirketerp / LBV

KLUMME

Af **Christian Brøndum**
journalist

Mere frihed og mere ansvar til Forsvaret

Da rådhusklokkerne klemte 12 slag søndag den 28. januar, vandrede forsvarsministeren og forsvarsordførere fra seks partier ned ad trappen til lobbyen i det nye Forsvarsministerium på Holmens Kanal i København til åbne mikrofoner. Og det var da heller ikke nogen lille nyhed, politikerne havde med. Efter 25 års høst af fredsdividender og fokus på at nedkæmpe primitivt bevæbnede modstandere i tredjeverdenslande, skifter dansk forsvar nu fokus og størrelse.

Det nye forlig rummer ikke kun det, som medier og kommentatorer har haft travlt med at understrege, nemlig den første større stigning i forsvarsbudgettet siden den kolde krigs afslutning med Murens fald i 1989.

Mere interessant er i virkeligheden den fokusering af Forsvarets opgaver, som forliget er udtryk for. Det nye forlig skaber et forsvar, som ikke alene skal kunne deltage i koalitioner, som nedkæmper oprør og terror ude i verden. Det skal også og især kunne matche og afskrække Rusland fra ideer om at bruge militær magt mod NATO-medlemmer i Østeuropa. Det nye forlig spiller så at sige bold op ad den usikkerhed, som Rusland har skabt i især Østersøregionen.

Denne gang har NATO's ønsker til dansk forsvar spillet en hovedrolle i politikernes prioriteringer. Væk var politisk fokus på kasernelukninger og lokale arbejdspladser. Koncentrationen blev holdt fast på opgaven som medlem af NATO.

Dette fokus på NATO's behov hjalp også til at finde en løsning på modsatrettede politiske ønsker til den fremtidige indretning af værnepligten. Den nuværende værnepligt, som mest fungerede som rekrutteringsmaskine til Forsvaret – og som gav de værnepligtige et eventyrligt, lønnet og bevæbnet højskoleophold – skal ændres til noget, som opfylder endnu et NATO-ønske. Kommer det til en krise, skal NATO-styrker have en troværdig plan for indsættelse af tropper, hvilket kræver et opmarchområde, hvor nøglepunkter, havne og så videre er beskyttede. I Danmark bliver bevogtningsopgaven nu pålagt genindkaldte værnepligtige, der er uddannet til opgaven, og som hjemsendes i enheder med en føringsstruktur.

En sådan værnepligt med (mere) mening var netop, hvad der skulle til for at holde sammen på den brede forligskreds. Det hjalp også til at få alle partier med, at værnepligten er omtrent 100 procent frivillig og også har udsigt til at forblive reelt frivillig, selv om antallet øges med 500 om året.

Forliget indebærer også opstilling og udrustning af en brigade opbygget efter NATO-standard, en opgradering af fregatternes luftforsvar og genanskaffelse af kapacitet til at opdage og bekæmpe ubåde. Antallet af specialoperations-patruljer skal forøges, og dertil kommer udskiftningen af F-16-kampfly med F-35. Forsvaret vil stadig være beskedent af størrelse, men moderne og troværdigt. Et forsvar, man kan være bekendt som soldat og mere tryk ved som pårørende og dansker.

Man kan undre sig over, at det skal tage seks år at gennemføre blandt andet opstillingen af brigaden, der for en stor del bygger på eksisterende kapaciteter. Den seneste verdenskrig blev vundet på kortere tid. Men i fredstid tager ting tid, når EU-udbudsregler, rigsrevision og ministerielle procedurer skal følges. Rekruttering og uddannelse af soldater bliver heller ikke nogen hurtigt fixet opgave. Faktisk bliver det spændende, om Forsvaret vitterligt kan præsentere en operativ, midteltung NATO-brigade i januar 2024.

Ansvar for forligets forudsætninger og planlægningen bagved hviler i det hele taget tungere på de militære chefer denne gang. Budgetanalysen, der gik forud for forliget, blev gennemført under Forsvarets ledelse, og under forligsforhandlingerne har forsvarschefen siddet med ved bordet. Skulle den situation opstå, at man om nogle år ikke har råd til reservedele, til øvelser eller til ammunition, er det ikke politikerne, man kan beskyldes for ikke at have styr på mål og midler. Da må man kigge opad i de uniformeredes egne rækker. Til gengæld giver den relativt kortfattede forligstekst større handlefrihed til minister og forsvarschef til at organisere Forsvaret hensigtsmæssigt. Med frihed følger ansvar.

En vigtig opgave bliver at vise skatteborgerne, hvad de får for pengene. Nu som før er den bedste mulighed at tage os journalister med på arbejde i de store skove i Østeuropa, til grænsen mod Rusland eller med på træning og patruljer andre steder i verden. Med om bord i gummibåde og på fregatter. I en tid, hvor soldater forhåbentlig ikke er i krig, men i beredskab, er kontakten fra de nye fronter til hjemmefronten vigtigere end nogensinde. ■

Klummen er et udtryk for klummeskribentens holdning og vurdering og ikke et udtryk for Forsvarets eller Værnsfælles Forsvarskommandos synspunkter.

Christian Brøndum har skrevet om forsvar i Berlingske fra 1998 til 2016 og er nu partner i DefenceWatch.

Journalist Christian Brøndum. Foto: Privat

HESTEESKORTE GAV NYT LIV TIL ÆLDGAMMEL NYTÅRSTRADITION

Nytårskuren er noget ganske særligt, både for tilskuerne og de soldater, der rider i dronningens eskorte. Men også historisk er nytårskuren interessant. Den afspejler nemlig det danske monarkis unikke historie.

Hendes Majestæt Dronningen hentes fra Amalienborg. Foto: Lars Bøgh Vinther

AF **ASTRID JOHANNE HØG** / VFK

HISTORIE

Krydset ved Holmens Kanal og Niels Juels Gade ligger øde. Kun en lille flok mennesker står og skutter sig under lyssignalet, der skifter fra gul til rød og til grøn som et ur, der tæller de lange minutter. Ibland de ventende står to piger i flyverdragt med hver sin luffe stukket i hånden på en ældre dame. Ved siden af dem står en ung mor med en barnevogn. Drengen på omkring et år har hun stablet op med puder i ryggen, så han kan se.

"Hvorfor jeg er her? Jeger i hvert fald ikke royalist. Jeg syntes bare, han skulle se det," siger hun og spej-

der atter mod Christiansborg, der lægger rammer til nytårets tredje og største nytårskur.

Arv fra enevælden

Nytårskuren opfattes af de fleste som et festligt indslag med rent symbolsk vægt. Over tre dage ønsker majestæten og repræsentanter fra stat og borgerskab hinanden – og dermed hele riget – et godt nytår. Men oprindeligt har kuren haft et andet, magtpolitisk formål. Det forklarer historiker og kongehusekspert Lars Hovbakke.

"Vi havde i Danmark et adelsvælde op til 1660, hvorefter kong Frederik III blev enevældig. Nytårskuren blev indført herefter, og

det har været ét af flere tiltag, der skulle legitimere enevoldskongernes magt," siger han.

Frederik III har sandsynligvis hentet inspiration fra det franske hof i Versailles. Det ses blandt andet ved, at ordet kur oversættes til engelsk med det franske låneord *levée*, der oprindeligt beskriver de daglige kure afholdt i Ludvig XIV's soveværelse i Versailles.

"Kuren havde den vigtige funktion, at det var en lejlighed for kongen til at knytte nye, magtfulde forbindelser. Skikken med at uddele ordener blev indført i 1700-tallet med netop dette formål. Dannebrogordenen indstiftedes eksempelvis, så kongen havde mulighed

for at uddele ordener til toppen af borgerskabet og dermed knytte magtfulde forbindelser og styrke sin magt over for adelen," siger Lars Hovbakke.

Traditionen er blevet dansk

Den dag i dag er kuren bevaret som en af de vigtigste traditioner i det danske kongehus. Derfor kan det synes mærkeligt, at rituallet er fraværende i andre konstitutionelle monarkier såsom England, Sverige og Norge. Men det er der en meget naturlig forklaring på, mener Lars Hovbakke.

"Det skal ses i forlængelse af landenes forskellige historie. Sverige har afskaffet, indført og afskaffet

enevælden på ny. Disse brud har ført til, at nye traditioner er blevet indført, og gamle traditioner er gået i glemmebogen. Norge blev først selvstændigt i 1905, og det norske monarkis traditioner kan derfor kun spores tilbage til 1905, hvorfor selv de ældste traditioner afspejler den nyere tid, de stammer fra."

"Det, at det danske kongehus' traditioner går helt tilbage til 1600-tallet, afspejler den kontinuitet, der har været i Danmark med få skift og et fravær af revolutioner."

I England blev kurene, der forløb nogenlunde som de hjemlige, men dog ikke knyttede sig til nytåret, afskaffet i 1939. Den modsatte vej er det imidlertid gået i Dan-

Trompeterne spiller op.
Foto: Sara Skytte

Eskorten tiltrækker unge og gamle. Foto: Astrid Johanne Høg

Frederik III portrætteret som enevældig konge af guds nåde.

mark under Margrethe II's regeringstid. Her er der blevet skruet op for den pomp og pragt, der omgiver kuren.

Eskorten er moderne

Det var nemlig først i 1976, at hesteskorten blev en fast del af dronningens tur igennem Københavns gader, en beslutning taget af hoffet og daværende chef for Gardehusarregimentet P.R. Lindegaard. Den beslutning viser ifølge Lars Hovbakke en forståelse for den rolle, kongehuset spiller i dag.

"I et moderne samfund er der meget, der splitter befolkningen. Vi bliver mere og mere forskellige. Men traditioner som hesteskorten

er noget spændende og eksotisk, og det er netop i kraft af dette, at kongehuset stadig er i stand til at samle nationen."

Ved Holmens Kanal er flere stødt til. Nogle damer på vej tilbage fra frokost er også stoppet op ved lyden af trompeter og pauker-trommer i det fjerne. Endelig kommer hesteskadronen til syne ledsaget af Gardehusarregimentets signalmarch. Hestenes taktfaste hovslag giver genklang mellem bygningerne i den nøgne gade, og idet Christian II's guldkalet passerer, vinker dronningen smilende til den forfrosne flok.

"Hun vinkede til mig!", udbryder en kvinde glad til sine kollegaer. ■

ESKORTEN OG DE BLØDE VÆRDIER

Eskorten er et spektakulært indslag i dagens bybillede og tiltrækker derfor stor opmærksomhed. Men også for dem, der arbejder med eskorten, er den noget specielt.

MAN ER EN DEL AF EN LILLE SKARE

Müller, Seniorsergent
Hesteskadronens remontesektion

"Eskorten er noget, der har en stor betydning. For vi har få kongehuse tilbage i Europa og endnu færre, der gør brug af heste på den her måde. Så du bliver en del af en meget lille skare, hvis du kan sige, at du har været til hest og eskorteret dronningen rundt omkring i landet."

ESKORTEN GØR MAN SIG FORTJENT TIL

Tobberup, værnepligtig husar
Hesteskadronen

"Det at ride en eskorte for Hendes Majestæt Dronningen er noget specielt. Og det er noget, man skal gøre sig fortjent til. Først i grøn tjeneste og så i staldene. Så det har været noget, man vidste, man kunne få lov til, hvis man nu blev god nok. Jeg har tænkt, når det har været surt, at nu måtte jeg lige give den en ekstra skalle, lige give lidt mere af mig selv."

STEMNING OG SAMMENHOLD

Christian Eugen-Olsen, oberstløjtnant
Kongehusets ceremonimester 1990-2012

"Jeg oplevede, hvordan udenlandske ambassadører syntes, det var rigtig flot og festligt med eskorte til nytårskuren. Men det gælder også for de små landsbysamfund. Alligevel er hesteskorten nok noget af det, der altid vil være truet af sparekrav. Til det vil jeg sige, at selvfølgelig kan man spare det væk – det gælder jo også musikkorpsene, der også er en del af de bløde værdier. Men det er netop de bløde værdier, der skaber stemning og sammenhold og holder moralen oppe, når soldaterne er udsendt."

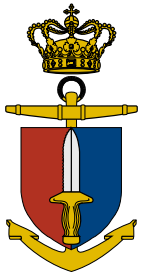

VIDSTE DU OM NYTÅRSKUREN AT...

Almuen frem til 1731 stod langs væggene og betragtede de kongelige spise?

Guldkalet fra 1840 er dækket med 24 karat guld?

Gallauniformen, som husarerne bærer til nytårskuren, er inspireret af den ungarske folkedragt?

STARTEN PÅ FRØMANDSKORPSETS ELEVSKOLE GÅR I FREDERIKSHAVN

Før Frømandskorpsets Elevskole starter, skal alle optagede aspiranter igennem et grundforløb hos Søværnet i Frederikshavn, hvor de også møder Elevskolens instruktører første gang.

AF JULIA LIBERATI / SOKOM

ASPIRANT

En kold januaraften i Frederikshavn står 18 aspiranter over for deres første møde med Frømandskorpsets Elevskole. De fire instruktører står foran tavlen og betragter gruppen med faste blikke, mens aspiranterne forsigtigt forsøger at finde deres pladser ved bordene. Ingen siger noget.

”Nå, nogle er blevet klippet og barberet siden sidst – nogle er ikke,” siger Stoffer, lederen af Elevskolen, imens hans blik falder på nogle af de unge mænd i lokalet.

Et forsigtigt ’halloj’ lyder fra gruppen. De kigger på hinanden med indforståede blikke – måske

skal de sidste også have styr på frisuren, før de starter på Elevskolens forløb på Marinestation Kongsøre i uge otte.

Søværnet giver udgangspunktet

Før Elevskolen for alvor starter, skal de optagne aspiranter igennem et fire ugers grundforløb på Søværnets Center for Sergent og Maritim Uddannelse i Frederikshavn.

”Her lærer de nogle grundlæggende ting om militærfaget og Søværnet, som vi bygger videre på,” siger Stoffer.

Hos Frømandskorpset kan man starte på Elevskolen uden at have nogen militær baggrund, og det er derfor vigtigt at få en grund-

læggende militær uddannelse inden start. Men også de, der kommer med en militær baggrund, er med i Frederikshavn, og det betyder ifølge lederen af Elevskolen meget for det videre forløb.

”Vi sørger for, at de har det samme udgangspunkt, når de starter i Kongsøre. Herfra ser vi på dem som en helhed, der skal præstere på individuelt niveau, men udvikle sig sammen,” fortæller han.

Presset motiverer

I lokalet i Frederikshavn sidder de 18 aspiranter koncentreret og udfylder et skema om sig selv og deres motivation for at søge Frømandskorpset, hvorefter de på skift præsenterer sig selv for gruppen.

De fleste er i 20’erne, fire er fyldt 30. De har vidt forskellige baggrunde, og 13 af dem har været i Forsvaret før eller kommer fra en stilling i Forsvaret.

”Jeg er nysgerrig på min egen formåen, og så vil jeg være et sted, hvor folk sætter høje krav til mig. Jeg vil være blandt de bedste,” fortæller en af aspiranterne i sin præsentation.

Og det er generelt arbejdet med sig selv under pres og tanken om at arbejde med nogle af landets bedste soldater i et helt specielt fællesskab, der trækker i de 18 aspiranter.

Psyken er afgørende

Aspiranterne lytter intenst til instruktøren, der efter præsentati-

onsrunden giver dem deres første lektion på Elevskolen. Temaet er kortlære – en disciplin, der er udfordrende for de civile i gruppen. De, der har arbejdet med kort før, hjælper hurtigt de uerfarne.

”Fysisk kan de alle klare det. Det er psyken og færdighederne, vi kommer til at teste på Elevskolen, og det er det, de kommer til at falde fra på,” siger Stoffer.

Imens aspiranterne er i Frederikshavn, vil de have enkelte lektioner med instruktørerne fra Elevskolen. Det egentlige forløb med Elevskolen, hvor der venter de 18 håbefulde aspiranter store udfordringer, starter først, når de træder ind på Marinestation Kongsøre i uge otte. ■

FØRSTE HOLD SOLDATER AFLØST I KØBENHAVN

I tre måneder har soldater fra Den Kongelige Livgarde stået vagt tre steder i Storkøbenhavn. I begyndelsen af januar blev første hold afløst af hold to.

TEKST OG FOTO: EMMA KIRKETERP / VFK

POLITI

Siden slutningen af september 2017 har soldater bevogtet tre steder i københavnsområdet; synagogen i Krystalgade, synagogen i Ole Suhres Gade og den israelske ambassade, der ligger i Hellerup.

Dette sker som led i regeringens beslutning om, at Forsvaret skal støtte politiet med en række opgaver for at frigive politibetjente til andre opgaver. Første hold fra Den Kongelige Livgarde er nu blevet afløst af omkring 75 soldater fra Trænregimentet og 2. Brigade.

”Det er en bevogtningsopgave, så man ved godt, det bliver kedeligt på et tidspunkt. Derfor var det også godt at stå i Krystalgade, den er jo befærderet,” siger overkonstabel Martin fra Den Kongelige Livgarde. Til daglig er han letmaskingeværskytte, men de seneste tre måneder har han stået vagt i Krystalgade sammen med sin kollega sergent Nikolaj, der er næstkommanderende i sin deling.

Ifølge de to soldater kan vagttjenesten godt blive en anelse monoton efter tre måneder. Men fordi Krystalgade tiltrækker en del men-

nesker, der skal besøge Hovedbiblioteket, en af de mange caféer eller bruger gaden som passage, er soldaternes opmærksomhed stadig rettet på opgaven.

”Men vi løser stadig en vigtig opgave, som gør, at politiet kan få frigjort ressourcer. Som soldat skal man se den på to måder. Opgaven kan godt være kedelig, men man skal stadig løse den og gøre det ordentligt. Det er jo bare et spørgsmål om professionalisme,” mener Nikolaj.

Danne sig normalbillede

Ud over professionalisme og disciplin har Martin og Nikolaj også gjort brug af deres grundlæggende soldaterfærdigheder, som de har tilegnet sig i deres tid i Forsvaret.

”Vi er jo trænet til at scanne folk, se på deres adfærdsmønstre og se, hvad der er normalt og unormalt,” forklarer Martin.

”Det går hurtigt med at opbygge en forståelse for, hvordan atmosfæren skal være i gaden. Hvem bor hvor, og hvad tid står folk op. Så vi fanger hurtigt de ting, der ikke passer ind,” siger Nikolaj.

Kontakten med de forbipasse-

rende er også en stor del af vagten. Og især nysgerrige børnehaver, der lægger vejen forbi, er med til at bryde monotonien og skabe variation i hverdagen.

”Det er altid meget hyggeligt, når børnehaverne kommer forbi. De spørger jo om alt, de børn. ”Er det en maskingun eller en sniper?”. Og så peger de og vinker,” siger Nikolaj.

”Ja, de er så søde,” istemmer Martin. ■

STØTTE TIL POLITIET

I øjeblikket støtter Forsvaret med omkring 150 soldater til bevogtnings- og transportopgaver i henholdsvis Storkøbenhavn og ved den danske grænse. Denne støtte sker i rammen af særlig hjælp. Derudover bistår Hjemmeværnet fortsat politiet med grænsekontrollen. En række medarbejdere er desuden udsendt til EU’s grænseagentur, Frontex, for at registrere flygtninge og migranter.

Som en del af forsvarsforliget 2018-2023 har forligsparterne besluttet, at Forsvaret fortsat skal støtte politiet med en række opgaver.

Søopmåling og søkort er vigtige i et land, hvor havtemperaturen er meget lav året rundt, og hjælpen ofte er langt væk.

"Ejnar Mikkelsen" er et af Forsvarets tre inspektionsfartøjer i "Knud Rasmussen"-klassen. "Ejnar Mikkelsen" er udstyret til udenskers søopmåling ved Grønland med et avanceret multibeamekkolod.

SØOPMÅLING KAN REDDE LIV I GRØNLAND

I Grønland er havet den primære transportvej. Både gods og persontransport foregår i høj grad på havet. Samtidig er havet den primære indtægtskilde, fordi den er grundlag for fangst og fiskeri.

"Naja" er "Ejnar Mikkelsens" SAR-fartøj, som også bruges som søopmålingsfartøj i fjordene og andre steder i Grønland, hvor "Ejnar Mikkelsen" selv er for stor. "Naja" kan gå tættere på land og kan derfor måle kystnært og indenskers i fjordene.

I Grønland færdes man meget på havet, da det er den primære landevej og indtægtskilde. Samtidig er man ekstra udsat på havet i Grønland, fordi temperaturerne er ekstreme og hjælpen ofte meget langt væk. Disse forhold gør, at søopmåling ofte kan være det, der gør forskellen mellem liv og død.

TEKST OG FOTO: STEFFEN FOG / VFK

SØOPMÅLING Grønlands natur og størrelse er enorm, og klimaet er ekstremt. Derfor er man ekstra udsat på havet ved Grønland. Hav- og lufttemperaturen levner ikke meget tid til redning, og samtidig er hjælpen ofte meget langt væk, fordi Grønland er så tyndt befolket og afstandene så enorme.

Alligevel færdes man meget på havet i Grønland i forhold til andre steder. Havet er for det første den primære transportvej, fordi der ikke er landeveje mellem byer og bygder. For det andet er havet en stor indtægtskilde, særligt på grund af fiskeriet.

Disse ting gør, at søopmåling ikke bare er noget, som i høj grad understøtter samfundet i Grønland – det kan ofte være det, der udgør forskellen mellem liv og død. Uden pålidelige data risikerer man at gå på grund eller løbe på skær eller lignende. Det kan betyde havari, forlis og død.

Hvert år – i et par måneder hver sommer – opmåler Forsvaret en ny lille bid af det enorme havareal ved Grønland og leverer dermed de data, som de livsvigtige søkort laves af. Sidste sommer var det inspektionsfartøjet "Ejnar Mikkelsen", der var af sted på opgaven og kortlagde endnu en bid. Se med på billederne her, hvordan det gik for sig. ■

200 DANSKE SOLDATER

2018 begyndte med en af de største opgaver for Forsvaret i flere år, da omkring 200 soldater blev udsendt til Estland som del af NATO's fremskudte tilstedeværelse i de baltiske lande og Polen.

AF SIMON J. ELBECK / VFK, FOTO: ANDERS V. FRIDBERG

ESTLAND Solen var gået ned. Det var mørkt, koldt og gråt. Men på kasernen i Tapa hang et stort Dannebrog og bød velkommen til den danske hovedstyrke, da soldaterne onsdag aften ankom til deres nye hjem i Estland.

Her skal de omkring 200 mand det næste halve år indgå i den fremskudte NATO-styrke i Estland. Det, som i daglig tale bliver kaldt for eFP, enhanced Forward Presence. Det er NATO's mod svar på Ruslands annektering af Krim-halvøen og understregningen af Polen og de baltiske landes tilhørsforhold til alliancen.

Det var et bredt politisk flertal i Folketinget, der i maj 2017 besluttede at udsende danske soldater til NATO's fremskudte tilstedeværelse i Baltikum og Polen. Det er i første omgang besluttet at sende to hold soldater af sted til Estland, hvor de skal operere i rammen af en britisk kampgruppe i hele 2018.

Forud for at de danske soldater kom på plads i Tapa, gennemførte Joint Movement and Transportation Organization en af de største deployeringer i mange år.

Materiellet sendes af sted

Efter flere måneders forberedelse og planlægning rejste forkommandoen 5. januar til Estland, og samme dag var der ekstra travlhed på Aalborg Kaserner, da omkring 40 køretøjer og 60 containere skulle afskibes

fra Aalborg Havn med kurs mod Estland. I pendulfart blev containere og køretøjer kørt fra kasernen og ned til havnen, hvor et civilt fragtskib beregnet til rullende last, "Ark Germania", ventede.

"Det er logistiske køretøjer, ambulancer, administrative køretøjer og så fremdeles," fortalte kaptajn Søren fra Trænregimentet i Aalborg, mens han fik skibet fyldt og sendt af sted mod Estland.

Mandagen efter var det de pansrede køretøjers tur til at blive sejlet til Estland. Ved kajen på Flådestation Korsør ventede støtteskibet "Esbern Snare" på at få flexdækket fyldt med pansrede køretøjer.

"Vi skal løse en logistisk opgave for NATO og Hæren og sørge for, at tropperne og deres udstyr kommer sikkert til Estland. Det er fedt og spændende, at skibet bliver brugt til det, som er meningen med skibet," sagde kommunikationsgast på "Esbern Snare" overkonstabel Louise om samarbejdet mellem Hæren og Søværnet.

Et større antal køretøjer, pansrede mandskabsvogne og infanterikampkøretøjer blev i strålende sol kørt om bord på krigsskibet.

"Det føles godt. For os er det jo en rigtig opgave og ikke en øvelse. Vi skal transportere Hærens enheder fra Korsør til Paldiski i Estland," fortalte chefen på "Esbern Snare", kommandørkaptajn Lars Povl Jensen om opgaven.

Hovedstyrken flyver til Estland

Onsdag den 10. januar var det så blevet tid

til, at hovedstyrken skulle rejse fra Danmark. Fra klokken seks om morgenen samledes soldater og pårørende på Flyvestation Aalborg for at sige farvel og på gensyn.

"Uanset at de trusler, der er i Estland, er anderledes end truslerne i Afghanistan og Irak, så oplever soldaterne et afsavn. For mange er det første gang, at de skal på mission. Selvom missionen er anderledes, så ændrer det ikke på, at det afsavn er der. Derfor er det vigtigt, at vi tager ordentligt afsked med soldaterne," sagde chefen for Hærstaben, H.-C. Mathiesen, til Forsvarsavisen på Flyvestation Aalborg.

Resten af hovedstyrken blev samlet op ved en mellemlanding i Roskilde Lufthavn. Her gik forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen rundt og talte med soldaterne og deres familier, inden soldaterne i støvregn satte sig i de to Hercules C-130J-transportfly, der stod for transporten til Estland.

I Estland

Da Hercules-flyene efter to timer landede på Flyvestationen i Ämari, blev soldaterne modtaget af chefen for den danske styrke og den danske ambassadør i Estland med et håndtryk og et "velkommen til Estland".

"Det er vigtigt, at vi er her. Forsvaret af Estland er også forsvaret af Danmark. Og det starter altså her," sagde kontingentchefen, oberstløjtnant Carsten Winther.

De danske soldater er under kommando af en britisk ledet kampgruppe og af 1. Estiske Infanteribrigade. Danskerne var ventet med længsel af briterne.

"Danskerne er en nøglepartner i vores eFP-opgaveløsning. Vi har forberedt danskerne ankomst i noget tid, fordi danskerne er så vigtige for vores kampkraft her i Estland," sagde den britiske chef for eFP, oberst Giles Harris.

Også esterne var mødt op på landingsbanen på Flyvestationen i Ämari for at byde de danske soldater velkommen.

"Vi er meget taknemmelige for, at danskerne står side om side med vores soldater sammen med briterne," sagde den estiske præsident, Kersti Kaljulaid, til Forsvarsavisen.

For nogle soldater har der op til udsendelsen været tvivl om, hvad de skulle lave, og hvad formålet med missionen egentlig var. Men da fødderne først var plantet på jorden i Estland, gik det op for soldaterne, at selvom de formentlig ikke kommer i kamp i Estland, så er missionen betydningsfuld.

"Vi føler, at missionen giver mening. Især efter, at vi har hørt den estiske præsident fortælle, hvor vigtigt det er for dem. Så føler man sig helt sikkert mere motiveret," siger Peter, der er konstabel og signalmand i det panserinfanterikompagni, der udgør kampstyrken i det danske bidrag.

Det første eFP-hold skal være i Estland frem til juli. ■

TER PÅ ESTISK JORD

UNCMAC KOREA / FOTO: FLEMMING JENSEN

Danmark sender flere medarbejdere til Sydkorea

MISSION: Regeringen meddelte i begyndelsen af januar, at Danmark ville støtte den amerikansk-ledede koalition i Sydkorea, United Nations Command (UNC), med yderligere en til to medarbejdere i løbet af 2018. Værnsfælles Forsvarskommando er i øjeblikket ved at undersøge, hvilke stillinger der kan besættes. Danmark har i forvejen to officerer tilknyttet UNC i den del af styrkerne, der varetager forhold i relation til overholdelse af våbenhvilen mellem Nord- og Sydkorea. Denne del går under betegnelsen United Nations Command Military Armistice Commission – Sekretariat (UNCMAC-S). UNC har været under amerikansk kommando siden oprettelsen i 1953. Danmark har bidraget til UNCMAC-S siden 2009. ■ / OP

DANMARK TAGER RORET

I hele 2018 har Danmark kommandoen over en af NATO's stående fregatflådestyrker, kaldet SNMG1. At have kommandoen og stille flagskib er en stor cadeau til Søværnet, Forsvaret og Danmark, mener Søværnets chef.

I midten af januar var der en ceremoni i Bergen, hvor Norge overdrog kommandoen over SNMG1-styrken til Danmark. Chefen for Søværnets Taktiske Stab, flotilleadmiral Søren Thinggaard Larsen, modtog kommandoen og har den hele første halvår af 2018.

Fregatten "Niels Juel" er flagskib i første halvår af 2018, mens støtteskibet "Esbern Snare" er flagskib i andet halvår. At være flagskib betyder, at skibet – foruden at indgå som fartøj i styrken – også har styrkechefen og staben om bord, hvorfra de udøver kommando over den samlede flådestyrke.

TEKST OG FOTO: STEFFEN FOG / VFK

KOMMANDO

"Det er en fantastisk cadeau for Danmark, at vi har kommandoen over Standing NATO Mari-

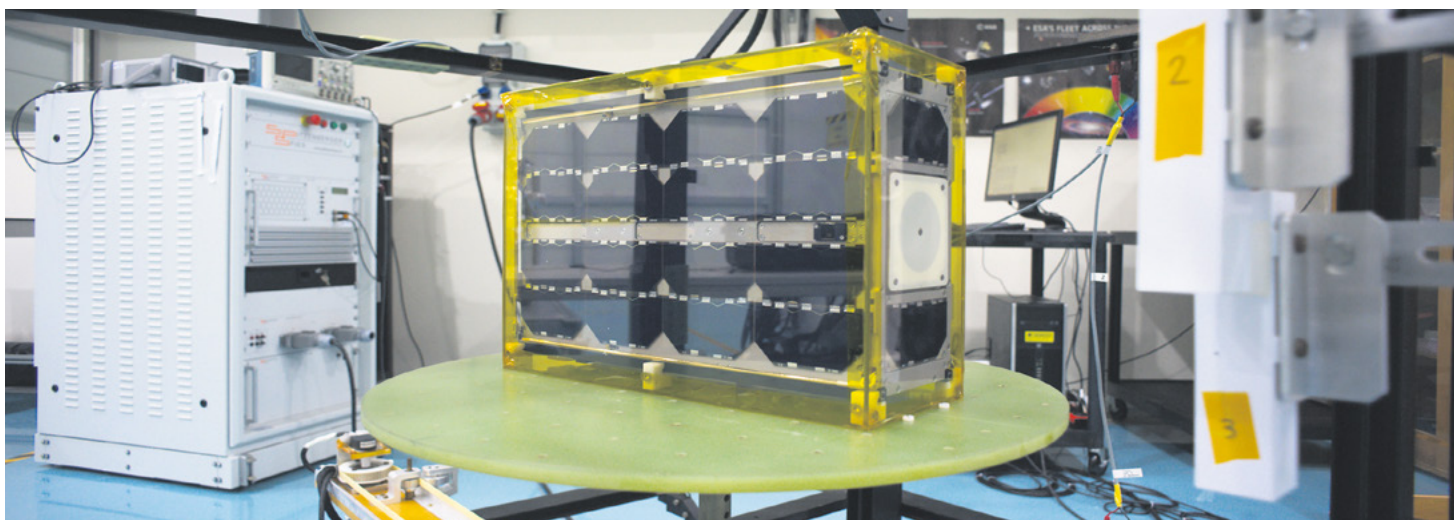
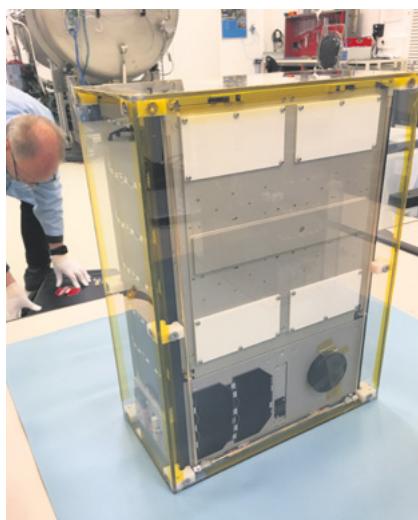
time Group 1 et år. Det er samtidig en god lejlighed til at signalere, at vi mener det seriøst med NATO, og at vi også er klar til at støtte op om eksempelvis de nationer, der ligger ved Østersøen. Nation-

er, der helt naturligt har en lidt anden opfattelse af trussel i forhold til den ny situation, der hersker i den del af NATO-alliancen," siger kontreadmiral Torben Mikkelsen, chef for Marinestaben.

Standing NATO Maritime Group 1-styrken (SNMG1) består af op til seks fregatter fra forskellige NATO-lande og ledes i første halvår 2018 af chefen for Søværnets Taktiske Stab, flotillead-

miral Søren Thinggaard Larsen. I andet halvår tager chefen for Søværnets 2. Eskadre, kommandør Carsten Fjord-Larsen, over. ■

DANSK SATELLIT SENDT I KREDSLØB OVER ARKTIS

En ny dansk satellit er sendt ud i rummet for at teste monitorering af skibe og fly i det arktiske område. Det sker i samarbejde mellem Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse, DTU Space og virksomheden GomSpace.

AF FLEMMING DIEHL / FMI

RUMMET

Satellitten Ulloriaq blev den 2. februar sendt succesfuldt ud i rummet. Her skal den kredse over Arktis og bruges til at teste, om denne type rumudstyr i fremtiden kan bidrage til Forsvarets opgaveløsning i området.

Projektet er et samarbejde mellem Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI), DTU Space og virksomheden GomSpace. Det er FMI, der står for projektet og har indgået kontrakten, mens DTU står for det videnskabelige arbejde med udvikling af udstyr til satellitten. GomSpace har stået for at bygge den og har driften af den i rummet.

Det er første gang, de tre organisationer samarbejder om et rent dansk rumprojekt, der kan have potentiale til at sikre, at Forsvaret får sin egen kapacitet på området.

Satellittens evne til at monitorere skibe og fly i det arktiske område skal nu testes. Ideen er, at satellitten skal kunne bidrage til overvågningen af Forsvarsministeriets ansvarsområde i Arktis og indgå i den civile opgaveløsning, som Forsvaret forestår i området. Herunder eksempelvis søredning.

Et bedre situationsbillede

I forbindelse med forsøget skal Forsvaret evaluere brugbarheden af sådan et system i forhold til at opnå et bedre "situationsbillede" af Arktis i fremtiden.

"Udviklingsfasen har været spændende. Der er sensorer med på satellitten, der nu skal testes," siger Charlotte Wiin Havsteen, der er afdelingschef for Forsvarets Center for Operativ Oceanografi.

"Om bord er der en antenne til at lytte efter signaler fra skibe og en, der lytter efter fly samt et kamera til at tage billeder i klart vejr i dag-

timerne. Der er foretaget et stort arbejde med at koordinere frekvenser med andre lande, der har satellitter i kredsløb, så det er blevet muligt at operere satellitten og modtage data i Aalborg."

Den avancerede teknologi spiller en stigende rolle i Forsvarets opgaver, og den bidrager DTU Space til udviklingen af.

"Vi er glade for at kunne bidrage med vores viden. DTU har mange års erfaring med både Arktis og satellitter, og det kombineres på fremragende vis i det her projekt," siger direktør på DTU Space, Kristian Pedersen.

"Derudover er samarbejdet og den succesfulde opsendelse af satellitten et strålende eksempel på, hvordan vi med udvikling af højteknologiske løsninger kan hjælpe Forsvaret med blandt andet at løse civile opgaver for samfundet," siger han. ■

SATELLITTEN

Satellitten kaldes Ulloriaq, som betyder stjerne på grønlandsk. Det er en lille, effektiv nano-satellit, der blot vejer omkring otte kilo og måler 30x20x10 centimeter. Den rummer et optisk kamera samt radiomodtagere, der kan opfange positioner fra alle skibe og fly i Forsvarets arktiske ansvarsområde og følge dem. Satellitten skal overflyve polarområdet 16 gange i døgnet, altså en gang for hver halvanden time.

PROJEKTET

Det er Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse, der står for projektet og har indgået kontrakten med DTU, som så samarbejder med GomSpace om løsning af opgaven. Satellitten opsendes fra Jiuquan Satellite Launch Center, som ligger i Gobiørkenen i Kina. Det sker med Chang Zheng 2D-raket, der er en mellemstor løfteraket, der er velegnet til opsendelse af mindre satellitter.

De fire kandidater (fra venstre mod højre): Sig Sauer, Beretta, Glock og Canik. Fotos: Martin Schmidt Jørgensen.

FIRE KANDIDATER KAN BLIVE FORSVARETS NYE PISTOL

Fire pistoler er med i opløbet om at blive den nye værnssfælles pistol, der skal implementeres i 2019. Den endelige vinder forventes at være fundet til april.

AF MARTIN SCHMIDT JØRGENSEN OG RUNE DYRHOLM / VFK

GREJ Glock, Beretta, Sig Sauer og Canik. Det er navnene på de fire pistoler, der konkurrerer om at blive Forsvarets nye tjenestepistol. I januar blev de alle brugertestet gennem 14 dages intensiv skydning. Fem skytter, der repræsenterer alle dele af Forsvaret, testede pistolerne under næsten alle tænkelige forhold.

”Der er en lang række af tests, som sikrer, at den pistol, vi vælger, er den, der bedst lever op til de krav, brugerne har stillet. Vi presser pistolerne for at se, hvilke der performer bedst i de tests, vi udsætter dem for. På den måde får vi den pistol, der bedst muligt vil støtte soldaterne i et operativt miljø,” siger major Tom Elvius-Brisson fra Våbensektionen ved Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI).

Test af pistol omfatter blandt andet, at de udsættes for vand, sne, støv og lignende under skydninger. Det er dog ik-

ke udelukkende brugertesten, der afgør, hvilken pistol der vinder. Pistolerne analyseres inden for mere end 100 forskellige parametre. Der bliver eksempelvis også lagt vægt på, hvor let den er at vedligeholde og omskole til.

”Set over pistolens levetid betyder det rigtig meget, hvor mange mandetimer, der skal afsættes til at uddanne soldaten på pistolen,” forklarer Tom Elvius-Brisson.

Den samlede vinder bliver den, der opnår den højeste pointscore i alle testens forskellige parametre. Vinderen forventes at blive fundet til april.

Neuhausen M/49 har aftjent sin pligt

Når det er besluttet at erstatte den schweizisk-producerede Pistol M/49 – eller SIG 210, som modellen oprindeligt hedder – er det, fordi den ikke længere opfylder de krav, brugerne stiller til et våben, der kan blive afgørende, hvis man ikke længere kan bruge sit primære våben, eller det ikke er inden for umiddelbar rækkevidde. Blandt

andet har SIG 210 kun plads til otte patroner i magasinet, og man kan ikke sætte ekstra sigte eller laser på den.

”Vi har en meget veltjent pistol, som vi har haft i rigtig mange år, og som er ved at være udslidt. Teknologisk er den også lidt forældet, og samtidig har vi lige nu fem-seks forskellige pistoltyper, så ud fra logistiske hensyn giver det mening at anskaffe en nyenhedspistol til hele Forsvaret,” siger generalmajor H.-C. Mathiesen, chef for Hærstaben.

Den nye pistol erstatter ikke bare Pistol M/49, men skal erstatte samtlige pistoler i brug i Forsvaret.

Mere moderne pistol til Forsvaret

Ikke overraskende er der sket en udvikling i produktionen af pistoler siden 1949, og det betyder derfor en mere moderne pistol til Forsvaret, uanset hvilken af de fire tilbageværende kandidater der bliver den samlede vinder af testene.

”De adskiller sig for det første ved, at det er nye pistoler, så dels er de lettere, og dels

har de en væsentligt større magasinkapacitet på mellem 17 og 21 skud. Vi har at gøre med StrikerFired-pistoler, det vil sige, at slagstiften påvirkes direkte af aftrækkeren. Der er derfor ingen hane til at gribe fat i udstyr, tøj eller lignende. Sikringsmæssigt er der ingen fysisk sikring på de pistoler, der testes, som vi ellers kender det fra Pistol M/49. Pistolerne har derimod indbygget forskellige sikringsmekanismer, så de ikke går af, selvom man taber dem,” siger Tom Elvius-Brisson.

Blandt de udvalgte rutinerede skytter, der testede pistolerne, er der repræsentanter fra specialoperationsstyrkerne, militærpolitiet, Flyvevåbnet og Hæren, der alle gav feedback på pistolerne som en del af brugertesten. Chefen for Hærstaben fik også mulighed for at afprøve de fire kandidater under et besøg, og han havde roser til alle pistolerne.

”De er nemme at falde i sigte med, der er et godt greb om pistolerne, og de er utroligt enkle at betjene,” siger H.-C. Mathiesen. ■

Fem skytter fra forskellige enheder i Forsvaret testede i januar pistolerne gennem flere dages intensiv skydning.

PISTOLERNE

De fire pistoler, der bliver testet, er:

Beretta APX

Canik TP9 SF

Glock 17 Gen 5

Sig P320

NYT NIGHT VISION I SIGTE

Nu er der nye mono night vision goggles på vej, og der bliver tale om et væsentligt kvalitetsløft i forhold til de nuværende natbriller, som er fra 1997 og 2003.

AF MORTEN FREDSLUND

NATKIKKERT

Hos Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI) arbejder man på højtryk for at få de første nyindkøbte mono night vision goggles, M/18, leveret og sendt ud til Hærens enheder så hurtigt som muligt. For her har man ventet længe på en ny og forbedret natbrille, og ifølge FMI har soldaterne også noget at glæde sig til.

”Der er markant kvalitetsforskel på de nuværende natbriller M/03 og de nyindkøbte, så der vil ikke gå længe, fra soldaten får den nye natbrille i hånden, før han vil opleve en markant forbedring på en række parametre. Blandt andet er selve lysforstærkningen og opløsningen i synsfeltet markant bedre i den nye – specielt under dårlige vejr- og lysforhold. Og generelt

ligger de nye natbriller kvalitetsmæssigt et godt stykke over det niveau, hvor de bedste blandt M/03-natbrillerne befinder sig,” siger civilingeniør Adam, der har været teknisk sagsbehandler på udbud og indkøb af de nye natbriller.

Det er natkikkerten ARGUS FS fra det græske firma Theon Sensors SA, som er blevet valgt efter en praktisk brugertest samt en efterfølgende ekspertevaluering, hvor ARGUS FS lagde sig klart i front sammenlignet med natkikkerten fra tre andre prækvalificerede producenter. Den nyindkøbte natkikkert har FMI givet betegnelsen: MNVG M/18.

Hærens infanterister kan således se frem til at få et markant bedre, skarpere og tydeligere objekt i søgefeltet, når de nye natbriller efter planen udleveres til Hærens enheder til maj og april.

”Rent mekanisk er den også mere moderne og bekvem end M/03. Den er bygget mere solidt, den har flere justeringsmuligheder, sidder tættere på hjelmen og har en bedre balance end de nuværende natbriller,” siger Adam fra FMI’s Ildstøtte & Sensorsektion.

Automatisk nedblænding

ARGUS FS leveres med en kontravægt, der kan monteres på hjelmen for at skabe bedre balance. Den nyindkøbte natbrille har desuden auto-gating, som hurtigt og automatisk sørger for at justere ned, så soldaten ikke bliver blændet, hvis han rammes af kraftigt lys.

Hvert sæt indeholder også en forstørrelseslinse, som kan påmonteres, hvilket gør MNVG M/18 til et natobservationsmiddel med op til tre gange forstørrelse. Sættet har desuden en adapter, der gør det muligt hur-

tigt at ”clিকে” to MNVG sammen til en binokulær natkikkert.

”Når du bruger begge øjne og ser gennem to kikkerten i stedet for en enkelt, har du mulighed for at afstandsbedømme og dermed bruge kikkerten som håndholdt natobservationskikkert. Som chauffør i et køretøj er det også nødvendigt at have en binokulær natkikkert, når du skal køre i mørke. Og blot ved at låne sidemandens M/18-natkikkert kan man nemt og hurtigt sætte to monokulære kikkerten sammen til en dualbrille eller en natobservationskikkert af høj kvalitet,” siger Adam.

FMI har indledningsvis købt 1.120 sæt ARGUS FS, der forventes udleveret til Hærens enheder i juni 2018. Købet af de nye kikkerten betyder, at natkikkert M/97 udfases, og M/03 erstattes gradvist. ■

NYE OG FLERE STØVLER PÅ HYLDEN

Der bliver flere varianter at vælge imellem, når depoterne om få måneder får nye støvler på hylderne. Tre lette og tre svære kampstøvler samt en ørken- og en junglestøvle indgår i det nyindkøbte sortiment.

AF MORTEN FREDSLUND

FODTØJ

Mens mansiden de brune kampstøvlers indtog i 2012 har haft to typer lette og to typer svære kampstøvler på menukortet, bliver udvalget nu udvidet med endnu en støvle i hver kategori. Fremover kan soldaten således vælge sine to par støvler – et par lette, et par svære – ud blandt et sortiment på i alt seks par.

”Soldaternes behov er meget forskellige, når det handler om fødder og fodtøj, og det forsøger vi at imødegå ved at udvide sortimentet,” siger chefen for udrustningssektionen ved Forsvarsministeriets Materiel- og

Indkøbsstyrelse (FMI), major Kasper Riis.

FMI underskrev kort før årsskiftet nye kontrakter med de kommende leverandører af brune kampstøvler, hvoraf kun den svære kampstøvle fra Altberg er genganger fra det nuværende sortiment.

De to øvrige, og nye, svære støvler er fra producenterne Haix og AKU, mens de tre lette kampstøvler leveres af Haix, AKU og Meindl.

Anerkendte mærker

”Det er alle anerkendte mærker, og jeg håber og tror, at de valgte støvler nok skal blive godt modtaget af soldaten,” siger Kasper Riis.

Indledningsvis var 10 sæt støvler med i den såkaldte prækvalifikation, og de valgte støvler er blevet testet af 200 soldater fra Gardehusarregimentet i to uger inden udvælgelsen. Det var Hærens Kamp- og Ildstøttecenter, der stod for testen, som bestod af daglig brug samt en række prøver, der skulle afklare støvlernes styrker og eventuelle svagheder.

”Evalueringen af testen og brugernes tilbagemeldinger har været en væsentlig faktor for, hvilke støvler vi har valgt. Når det gælder støvler – og personlig udrustning generelt – er det meget individuelt, hvad soldaten lægger vægt på. Men tilbagemeldin-

gerne på de testede støvler har generelt været rigtig gode, og jeg er overbevist om, at soldaten også vil opleve, at det er seks gode støvler, der er valgt ud,” siger Kasper Riis.

Ud over de tre par svære og tre par lette mørkebrune støvler indgår der i kontrakterne også en ørkenstøvle af mærket LOWA og en junglestøvle fra AKU.

Støvlerne vil efter planen blive leveret til hoveddepotet i andet kvartal af 2018 med en forventet udlevering fra udleverende depoter medio 2018. Støvlerne udleveres i bytte for nedslidte M/12. ■

på mission for Danmark

Med dansk flag på skulderen kæmper Forsvarets ansatte for Danmarks sikkerhed og demokratiske værdier ude i verdens brændpunkter.

Med siderne ”På mission for Danmark” giver Forsvarsavisen dig her et løbende overblik over de internationale missioner, som Forsvarets sol-

dater er udsendt til. Her kan du læse om missionernes formål, hvilke opgaver de danske soldater løser, samt blive opdateret på de seneste frem-

skridt i missionerne. Denne gang kan du læse om de missioner, Forsvaret deltager i som en del af en koalition eller EU.

FOTO: FORSVARSGALLERIET

X248

Missionens navn: OIR, Operation Inherent Resolve

Udstationeret personel: 248 medarbejdere

Hvor: Al Asad Air Base, Irak, og Al Dhafra Air Base, De Forenede Arabiske Emirater, samt Qatar og USA.

Historisk baggrund:

Terrorbevægelsen ISIL har systematisk begået overgreb og massehenrettelser i Irak og Syrien, og FN anslår, at flere millioner mennesker er fordrevet fra hus og hjem som følge af ISIL's fremmarch. USA har samlet opbakning fra over 50 lande i en international koalition, der bekæmper ISIL i Irak og Syrien. Danmark har siden efteråret 2014 bidraget til kampen mod terrorbevægelsen med en række forskellige militære bidrag, blandt andet med et Hercules-transportfly og et kampflybidrag, der begge var udsendt i 2016.

Koalitionens styrkernes militære indsats har til formål at gøre det muligt for de irakiske sikkerhedsstyrker at bremse ISIL's fremrykning og at kunne iværksætte modangreb for at genoprette kontrollen med og herredømmet over irakisk territorium.

Det danske bidrag og missionens formål:

Det danske bidrag til Operation Inherent Resolve medvirker til at uddanne de irakiske sikkerhedsstyrker, som kæmper mod terrorbevægelsen ISIL. Denne opgave løses af et kapacitetsopbygningsbidrag, også kaldet Building Partner Capacity (BPC), der består af cirka 50 soldater, og som holder til på Al Asad Air Base i det vestlige Irak. De danske soldater rådgiver og uddanner irakiske sikkerhedsstyrker. I træningsbidraget indgår også soldater fra Storbritannien, Estland, Letland og Litauen. Træningen består blandt andet af undervisning i krigens love, våbenbetjening, skydning, grundlæggende infanteriuddannelse for enkeltmand, kontrolposttjeneste, forhold over for vejsidebomber (IED) samt førstehjælp.

USA har anmodet om, at Danmark øger sit militære bidrag til den internationale koalition. Den 16. januar 2018 besluttede Folketinget således at styrke det danske bidrag. Dette betyder, at Forsvaret i begyndelsen af februar udsender yderligere cirka 30 soldater til det sikrings- og bevogtningsbidrag, også kaldet Security Force, der allerede er udsendt til Al Asad Air Base. Soldaterne har til opgave at sikre Al Asad Air Base mod udefrakommende trusler som for eksempel angreb. Ud over det øgede sikrings- og bevogtningsbidrag har Folketinget også givet bemyndigelse til at udsende et transportfly samt et kirurgihold – begge senere på året.

Derudover støtter et specialoperationsstyrkebidrag, kaldet Task Force 61 (TF-61), den irakiske Ali Al Furat Brigade, som bekæmper ISIL i provinsen. TF-61 træner, rådgiver og støtter irakiske sikkerhedsstyrker og følger dem blandt andet under operationer.

På Al Asad Air Base har Flyvevåbnet opsat en mobil radar, som overvåger lufrummet og registrerer flyvende objekter over det sydlige og centrale Irak og dele af det østlige Syrien. Ud fra dette luftbillede koordinerer koalitionens og de danske operatører koalitionens luftoperationer og sørger for deres flyvesikkerhed. Det drejer sig blandt andet om at udpege ruter for koalitionens fly, holde dem adskilt fra andre fly herunder civil flytrafik, styre flyene til og fra tankfly og til de områder, hvor de skal løse operative opgaver. Syv medarbejdere vedligeholder radaren i Irak, mens et operatørbidrag på cirka 13 personer er placeret på Al Dhafra Air Base i De Forenede Arabiske Emirater.

De danske bidrag støttes logistisk af et Nationalt Støtte Element fordelt på Al Salem Air Base i Kuwait og Al Asad Air Base i Irak

Derudover indgår et stabsbidrag på cirka 13 medarbejdere i koalitionens hovedkvarterer i henholdsvis Kuwait, Irak og USA, samt tre personer i luft-hovedkvarteret i Qatar.

Seneste nyt:

Offensiven i Anbar-provinsen i Irak var den sidste større offensive operation mod ISIL-besatte områder og blev gennemført med succes og hurtigere end forventet i slutningen af 2017. De irakiske sikkerhedsstyrker gennemfører stadig mindre operationer med henblik på fastholdelse af terræn, vise tilstedeværelse og opretholde lov og orden. I befriede byer vender befolkninger, legitime ordensmagter og embeder nu tilbage.

I samarbejde med koalitionens tilrettelægger de irakiske sikkerhedsstyrker en træningsplan for deres styrker her i 2018. Planen inkluderer fortsat, at danske soldater skal træne irakiske sikkerhedsstyrker i soldatermæssige færdigheder. I den sammenhæng er Al Asad Air Base udset til at være en af flere centraliserede træningsfaciliteter i Irak, hvilket understreger relevansen af det danske træningsbidrags opgave og tilstedeværelse.

I forbindelse med efterspørgslen af mere sikrings- og bevogtningskapacitet er det besluttet at deployere et antal pansrede køretøjer af typen Cougar/MRAP til løsning af opgaven for de danske soldater.

Det danske kapacitetsopbygningsbidrag BPC har, siden det første hold danske soldater ankom til Al Asad Air Base i efteråret 2014, gennemført i alt 56.397 uddannelsesforløb af irakiske sikkerhedsstyrker. Det sjette hold, der afløses i begyndelsen af februar, har i alt gennemført 7.903 uddannelser.

Missionens navn: **CMF, Combined Maritime Forces, og CTF 151, Combined Task Force 151**

Udstationeret personel: Tre medarbejdere

Hvor: Manama, Bahrain

Historisk baggrund:

Siden midten af 2000'erne har pirateri været en trussel for handelsskibe i farvandet omkring Afrikas Horn, ud for Somalias kyst. For eksempel blev tre skibe fra FN's fødevareprogram, United Nations World Food Programme (UNWFP), forsøgt kapret af pirater i 2007, da de sejlede igennem farvandet på vej til Somalia. Frankrig besluttede derfor, at skibe med nødhjælp skulle ledsages, og anmodede i 2008 Danmark om at overtage opgaven. I 2008 ledsagede inspektionsskibet "Thetis" således fire skibe fra UNWFP, så de undgik at blive udsat for kapringsforsøg af pirater. Siden da har Forsvaret deltaget i flere antipiraterioperationer med støtteskibe, fre-gatter og Challenger-fly for at styrke sikkerheden for den civile skibsfart ud for Afrikas Horn. Eksempler på dette er NATO's Operation Ocean Shield og den multinationale koalitionsstyrke Combined Task Force 151 (CTF 151), som hører under Combined Maritime Forces.

Det danske bidrag og missionens formål:

Combined Maritime Forces (CMF) er en multinational coalition, der består af tre flådestyrker, og har som organisation 32 medlemslande fra hele verden. CMF's operationsområde strækker sig fra Rødehavet i nord til den sydlige del af Somalibassinet og over til Indiens og Pakistans territorialgrænser i øst. Alt i alt et operationsområde på størrelse med hele det europæiske kontinent. Hovedopgaven for CMF er maritim sikkerhed, således at skibsfartens frie bevægelse sikres. For at udføre denne opgave har CMF tre stående flådestyrker. CTF 150, som primært er fokuseret på den maritime sikkerhed i relation til blandt andet terrorisme og smuglerrelaterede forhold, CTF 151 har antipirateri som hovedopgave, mens CTF 152 har den maritime sikkerhed i Den Persiske Golf som hovedopgave. Danmark har haft kommando- en over CTF 150 og CTF 151 flere gange, senest i 2014.

Det danske bidrag består i øjeblikket af i alt tre stabsofficerer. To er udsendt til CMF's hovedkvarter, mens den tredje er udsendt til CTF 151.

Stabsofficererne har til opgave at bidrage til CMF's overordnede mål om at "skabe et sikkert maritimt miljø i hele operationsområdet for alle". Den ene stabsofficer har ansvar for planlægning af fremtidige aktiviteter for CMF fra 48 timer til 60 dage frem. Dette gælder også planlægning af fokuserede operationer, hvor der i en kort periode arbejdes imod et specifikt mål som eksempelvis efterretningsindhentning i et bestemt område eller mod en formodet piratgruppe. De to øvrige stabsofficerer beskæftiger sig med efterretninger i henholdsvis CMF's hovedkvarter og CTF 151. Alle tre har hver især en underlagt multinational celle, for hvem de leder og fordeler arbejdet.

Seneste nyt:

Der har i de seneste år ikke været nogen succesfulde piratangreb i farvandet ud for Afrikas Horn. Der var en kort opblomstring i foråret 2017 og et enkelt forsøg i november 2017, men det lykkedes ikke for piraterne at tage nogen gidsler, blandt andet fordi CMF stadig har enheder i området, og fordi den civile skibsfart i stort omfang retter sig efter CMF's anvisning til skibsfarten om, hvordan den bedst muligt håndterer truslerne i området.

Selvom der ikke har været nogen succesfulde piratangreb de seneste år, deltager Danmark fortsat med stabsofficerer ved CTF 151 og CMF's hovedkvarter, da det stadig er en vigtig opgave at monitorere situationen, idet forudsætningerne for pirateri fortsat er til stede. Danske stabsofficerers deltagelse sker som led i Danmarks gældende antipirateristrategi.

Ud over antipirateri beskæftiger CMF sig som tidligere nævnt også med anti-terror og generel maritim sikkerhed. I forbindelse med disse opgaver indgår også bekæmpelse af narkotika og våbensmugling. I 2017 deltog et dansk Challenger-fly i en sådan operation, hvor man bidrog direkte med at finde et skib, der smuglede en stor mængde narkotika. Den samlede operation, der løb over halvanden måned, bidrog til at konfiskere over to ton narkotika. Disse operationer foregår fortsat, og en australsk enhed under ledelse af CMF har inden for den seneste måned beslaglagt over 100 kg heroin.

Missionens navn: **Joint Operation Triton, Frontex**

Udstationeret personel: Ni medarbejdere samt et Challenger-fly

Hvor: Rom og Fontanarossa, Catania på Sicilien, Italien

Historisk baggrund:

Frontex er EU's grænseagentur, der har til formål at beskytte EU's ydre grænser. Joint Operation Triton blev oprettet i november 2014 med det formål at styrke overvågningen af og kontrollen med Europas ydre grænser, blandt andet i Middelhavet, hvor man de seneste år har oplevet øgede strømme af flygtninge og migranter. I den forbindelse beskæftiger Joint Operation Triton sig med eftersøgnings- og redningsmissioner, hvor den italienske kystvagt beordrer fly og skibe til at assistere migranter i nød og undgå druknedykker blandt bådflugtninge. Derudover handler operationen også om at opspore narkotikasmugling og ulovligt fiskeri samt at overvåge havmiljøet. Forsvaret har bidraget til Joint Operation Triton med et Challenger-fly ad flere omgange, tidligere både i 2015 og i 2017.

Det danske bidrag og missionens formål:

Fra januar 2018 til begyndelsen af februar er et dansk Challenger-fly og en besætning udsendt til Fontanarossa, Catania på Sicilien.

Flyet og besætningens opgave består i at patruljere og overvåge skibstrafikken fra luften i områderne omkring Italien samt de italienske øer Sicilien og Lampedusa og ud mod Malta. Med radar og kamera tager besætningen billeder af skibstrafikken, og når de observerer noget mistænkeligt, sender de informationerne til Frontex, som tager stilling til, hvad der videre skal ske.

Formålet med Frontex-operationer er at yde assistance til EU- og Schengenlandene i situationer, der kræver øget teknisk og operativ bistand ved de ydre grænser.

Det danske bidrag til Frontex' operationer sker i overensstemmelse med deltagelse i Schengensamarbejdet og er dermed ikke udfordret af rets- eller forsvarsforbeholdet. Forsvarets bidrag ydes som almindelig hjælp til Rigspolitiet.

Opgaverne gennemføres for at assistere medlemslandene inden for operationsområdet med grænsekontrol i forhold til irregulær migration, grænseoverskridende kriminalitet og styrkelse af kystvagtfunktioner. Sekundært kan bidraget assistere eftersøgnings- og redningsoperationer (SAR) på anmodning fra den italienske redningscentral, Italian Maritime Rescue Coordination Centre, i Rom, i det omfang det er muligt.

Flyets besætning består af to piloter, det vil sige en fartøjschef (som også er chef for det danske bidrag) og en andenpilot. Derudover er der et teknisk besætningsmedlem (flymekaniker) og to operatører, som betjener

sensorerne, og som overvåger havoverfladen. På jorden er der yderligere to tekniske medarbejdere og en supportofficer. De otte personer er placeret ved flyet på Sicilien.

I Rom ligger Frontex' kommandocentral. Her arbejder en dansk pilot som forbindelsesofficer mellem det danske Challenger-bidrag og Frontex.

Seneste nyt:

Inden den sidste mission 6. februar havde bidraget gennemført 19 missioner på i alt over 100 timer og tilbagelagt 28.320 sømil, hvilket svarer til cirka 52.500 kilometer. Bidraget fandt to smuglerbåde med i alt cirka 2.700 kilo narkotika samt 10 både af meget varierende størrelse med migranter. Alene på én mission blev der opdaget fem både, der forsøgte at krydse Middelhavet. Alle ombordværende blev efterfølgende reddet i land af den italienske kystvagt. På billedet ses en smuglerbåd med 1.700 kilo narkotika.

Forsvarets bidrag til Frontex øges med 24-25 årsværk i 2018, hvoraf de første 16 medarbejdere tager af sted i marts. Denne del af bidraget er et led i Forsvarets støtte til politiet, hvor medarbejdere fra Forsvaret har overtaget nogle af politiets opgaver. Der er tale om selvstændige opgaver, som består i at registrere flygtninge og migranter, blandt andet ved at tage fingeraftryk og fotos. Medarbejderne placeres både i Grækenland, Italien og Spanien. De første 11 medarbejdere var indsat i slutningen af 2017.

GEORG GEARLØS- LØSNING FORHINDRER TUNGE LØFT EFTER STRAKSPÅBUD

Blandt flymekanikerne ved Air Transport Wing i Aalborg

tænker man kreativt for at finde løsninger, der kan forbedre arbejdsmiljøet. Det gjaldt også, da Arbejdstilsynet kom forbi og forbød flymekanikernes håndtering af de 130 kilo tunge Hercules-flyhjul og -fælg.

TEKST OG FOTO: MORTEN FREDSLUND

AALBORG "Virksomheden påbydes at sikre, at arbejdet med løft af fælg ved dækværkstedet i hangar 651 udføres, så det er sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt (...) I skal efterkomme påbuddet straks."

Præcis sådan lød det strakspåbud, som ramte det 45 mand store team, der står for at vedligeholde Forsvarets Hercules-fly hos Air Transport Wing på Flyvestation Aalborg. Påbuddet blev givet af Arbejdstilsynet, som under et uanmeldt besøg så, hvordan flymekanikerne blev fysisk belastede, når de 60 kilo tunge fælg skulle løftes op af en transportkasse og skilles ad, og hver gang et flydæk skulle skiftes, eller fælgen skulle vedligeholdes.

Nu var gode råd dyre. Et strakspåbud fra Arbejdstilsynet betyder, at den konkrete arbejdsgang skal indstilles, indtil der er fundet en brugbar og mindre belastende løsning, som kan godkendes af Forsvarsministeriets Center for Arbejdsmiljø (FCA).

Den mest oplagte løsning ville være at købe en moderne dækmaskine, der kunne håndtere de belastende arbejdsprocesser. Men den løsning ville være både dyr og langsommelig. I stedet gik en håndfuld kreative medarbejdere fra C-130-dokken og tilknyttede værksteder i gang med at udtænke en alternativ måde at håndtere flyhjulene på, når dæk og fælg skal løftes, adskilles og samles.

"Man havde allerede før Arbejdstilsynets besøg været inde at søge på blandt andet YouTube, hvor der findes filmklip med flere forskellige typer dækmaskiner, som kan håndtere flydæk. Men de dækmaskiner koster omkring 250.000 kr., og set i lyset af, at det blot er 16-20 gange om året, at dækværkstedet er i brug, er det en forholdsvis stor udgift. Det havde været noget andet, hvis det var noget, vi skulle udføre otte timer hver dag," siger oversergent Hans.

Han er en af de 45 personer, der vedligeholder Forsvarets fire C-130 Hercu-

les-fly. Vedligeholdelsen omfatter alt fra daglige eftersyn mellem flyvningerne til store eftersyn, det tager op til to måneder at gennemføre.

Krøllede hjerner

"På værkstedet er vi nogle krøllede hjerner, der godt kan lide at arbejde med kreative løsninger. Det stod hurtigt klart, at hvis vi skulle få alle dele til et nyt dækkaparatatur produceret ude i byen, ville udgifterne hurtigt flyve op på et højt niveau. Samtidig ville det tage måneder, inden alle dele ville være færdigproduceret, leveret, installeret og godkendt. Det er meget nemmere selv at udvikle og producere nogle brugbare løsninger. Og så er det også sjovt," siger Jan, der er smed på baselværkstedet.

Der blev hentet en kran, som stod ubenyttet hen på et andet værksted, og der blev købt en adapter med 16 såkaldte toppe monteret. Hertil blev der hurtigt designet og produceret et understel af jern, så fælgen kan stå fast og vandret, mens flymekanikerne arbejder med at af- eller påmontere dækket. Jan producerede også to løfteåg, som monteret på en kran let kan gribe fat i Hercules-fælgen, når den skal op af en transportkasse eller flyttes til eller fra dækmaskinen.

Der gik blot tre uger fra Arbejdstilsynets strakspåbud, til C-130-dokken havde kreeret den nye løsning med den hjemmegjorte dækmaskine og løfteåg, som gør det muligt for en flymekaniker at gennemføre et dækskifte på Hercules-fælg på en brøkdal af den tid, som det tidligere krævede. Forsvarsministeriets Center for Arbejdsmiljø godkendte den hjemmegjorte løsning ved det kontrolbesøg, der skulle følge op på straksforbuddet.

Hurtigere, lettere og billigere

Ud over selve godkendelsen har de nye hjemmelavede remedier og arbejdsgange betydet en betydeligt lettere arbejdsdag, når et dæk på Hercules-flyet skal skiftes. Et hovedhul til et Hercules-fly vejer 130 kilo – fælgen alene vejer 60 kilo. Det er

derfor en fysisk krævende arbejdsproces, som det indtil for nylig tog to-tre mand mellem to og to og en halv time at udføre.

"Nu tager det blot 20 minutters tid, og man kan udføre det ene mand – og vel at mærke uden at man får ondt i ryggen. Før var hjulskifte en opgave, man på ingen måde så frem til, fordi det var tungt, besværligt og tog uforholdsmæssig lang tid. Man var virkelig træt efter et hjulskifte," siger Niclas.

Han er flymekaniker og suppleant for arbejdsmiljørepræsentanten i Hercules-dokken. Da Arbejdstilsynet nedlagde straksforbud, tog han initiativet til den kreative løsning, som han sammen med kolleger fik tegnet, produceret og CE-godkendt på blot tre uger.

Plads til gode idéer

Oversergent Hans er assisterende leder i C-130-dokken, hvor Niclas og Jan flere gange tidligere har kreeret alternative løsninger, der har haft til formål at forbedre arbejdsmiljøet, og som senere har opnået den krævede CE-godkendelse.

"Hvis nogen får en god idé, der kan lette vores arbejdsprocedurer og gavne arbejdsmiljøet, har vi ret frie hænder til at få dem realiseret. Og ud over at de små opfindelser gavner vores arbejdsmiljø og -sikkerhed, er det også noget, som eksempelvis Niclas og Jan brænder for. Man kan ligefrem se gejsten lyse ud af dem, når de får en idé til noget, som de ved kan gøre arbejdsangene en smule lettere på sigt. Og de er dygtige til at finde gode, brugbare løsninger, som vel at mærke også kan godkendes og dermed eventuelt bruges andre steder i Forsvaret," siger Hans. Og Niclas supplerer:

"Det handler jo om at passe på sig selv. Jeg døjer selv med en dårlig ryg, og når jeg føler, at nogle af vores arbejdsopgaver udføres på en uklog eller en decideret dum måde, som gør ondt i kroppen, ja, så sætter det nogle tanker i gang hos mig: Hvordan kan vi gøre det her bedre?" ■

FAKTA

I Forsvaret er Forsvarsministeriets Center for Arbejdsmiljø (FCA) autoriseret rådgivningsvirksomhed, og alle styrelser, myndigheder og enheder skal følge "retningslinjer for forsvarsministeriets arbejdsmiljøvirksomhed" og ved strakspåbud indgå aftale med FCA.

Aftalen indebærer blandt andet råd og vejledning om, hvordan enheden løser påbuddet samt ved samme tiltag tilgodeser andre lignende problemstillinger i enheden.

I øvrigt indebærer aftalen, at FCA sluttelig skal se og godkende løsningen inden fremsendelse af den skriftlige tilbagemelding til Arbejdstilsynet om, hvordan enheden har løst opgaven og dermed efterkommet påbuddet.

KOMMENTAR

Veteraner skal vove at punktere myter

Barrieren kan synes uoverstigelig – skiftet fra Forsvaret til civilt job. Den ene dag værdsættes veteraners kompetencer i Forsvaret, den næste sættes de på en udfordrende prøve i det civile liv.

Foreningen VELKOMMEN HJEM har foreløbig haft flere end 100 veteraner i et afklarings- og mentorforløb med henblik på at fortsætte karrieren uden for Forsvaret. Erfaringen viser, at veteraner generelt besidder mange kompetencer, der er særdeles brugbare i erhvervslivet.

”Veteraner kender betydningen af at forstå og styre fokuseret efter et klart mål, og de vil derfor udfordre positivt, indtil formålet med opgaven er klart.” Sådan beskriver HR-direktør i Netcompany Lars Ulslev Johannesen veteraner i bogen ”At navigere i ukendt terræn” af Helene Djursø, Bjarne Ambjørn Kehr og Birgitte Refslund Sørensen. VELKOMMEN HJEM har taget initiativ til denne inspirationsbog for blandt andre veteraner på vej mod, eller midt i, et karriereskift.

Men hvorfor er det så svært for veteraner at finde et job på det civile arbejdsmarked, hvor der er hårdt brug for alle hænder, og hvor de kan udnytte deres kompetencer til fulde?

Soldater hører til gruppen af hverv, hvis indhold ofte ikke kan konverteres direkte til stillinger på det civile arbejdsmarked. Det samme gælder for mange sportsfolk og andre professionelle udøvere, der skal præstere fysisk på højeste niveau. På tærsklen til et karriereskift står de ved en skillevej, hvor kompetencer, identitet og sprog skal oversættes til et behov, som civile arbejdsgivere efterspørger.

Men hvad gør man som veteran, når man ikke kender de kompetencebehov, de civile arbejdsgivere efterspørger?

Det handler om at få et fælles sprog, at få oversat sine kompetencer, så de passer til fagsproget på det civile arbejdsmarked. Det handler om at turde, og det handler om at punktere myter. Både for den enkelte veteran, og for arbejdsgiverne i det civile liv.

Andre kan bruge erfaringerne fra de mange velgennemførte karriereskift. Bogen beskriver en række værktøjer til forberedelse og gennemførelse af et karriereskift, herunder identitetstanker, brugen af netværk, udvikling af handlingsplaner, udfærdigelse af et effektivt CV og gennemførelse af jobsamtaler.

Der gives et indblik i de militære kompetencer samt i veteraners erfaringer og oplevelser med at skifte den militære karriere ud med en civil. Det vigtige er, at parterne – veteraner, virksomheder og jobcentre – får øjnene op for hinanden og lærer hinandens sprog og behov at kende, så kompetencer og erfaringer bedst kan bringes i spil. ■

Helene Djursø

Direktør i Care Consulting samt initiativtager til og leder af VELKOMMEN HJEM

STAFETTEN

Ved du, hvad dine kollegaer i hele Forsvaret laver? I Stafetten stiller vi spørgsmål om dit job, og du sender stafetten videre.

SPECIALISTER I LANDKORT

Et lille team af specialister fremstiller de kort, danske soldater er afhængige af – både hjemme og ude i verden.

TEKST OG FOTO: RUNE DYRHOLM / VFK

DETALJER

Rasmus er leder for den lille enhed af geospecialister, som har deres daglige gang ved Ingeniørregimentet i Skive. Geospecialisterne er sat i verden for at lave alle typer landkort først og fremmest til Hæren, men også til Flyvevåbnet og Søværnet.

”Vores vigtigste opgave er selvfølgelig at sørge for, at alle detaljerne er korrekte og opdaterede, så vores kunder –

Spørgsmålet

Hvad laver en geospecialist ved Ingeniørregimentet?

altså soldaterne – kan stole på, at det, de ser på kortet, også svarer til virkeligheden. Det er et stort ansvar, for førerne træffer jo afgørende beslutninger

ud fra de informationer om terrænet, vi leverer,” fortæller han.

Geospecialisterne indhenter data om landområderne fra både civile og militære aktører og omsætter dem til landkort, der viser de elementer, som bliver efterspurgt.

”Vi bidrager også med analyser af terrænet, hvis føreren for eksempel skal bruge forslag til et sted at krydse et vandløb, eller ved at plote hændelser ind, så han rent visuelt kan forholde sig til, hvilket område der sker noget i. Det kan være IED’er eller andre fjendtlige handlinger. Der kan dog være så meget data til rådighed omkring et givent område, at det slet ikke giver mening at lægge det hele ud på et enkelt kort. For så bliver det ganske enkelt for uoverskueligt. Derfor er det vigtigt, at vi har forståel-

se for de højere lag i systemet, sådan at vi ved, hvad det egentlig er, førerne efterspørger af informationer,” siger geospecialisten Rasmus.

30 minutters print

Det kan være en ret omstændelig proces at fremstille et papirkort – helt op til 30 minutter for at udskrive de største kort på de såkaldte plottere, som geospecialisternes store printere kaldes.

”Men vi bevæger os nok lige så stille imod en større digitalisering af hele kortområdet. Det har selvfølgelig den fordel, at det er nemmere at distribuere, og rettelser kan føres ind meget hurtigt, men min fornemmelse er, at mange stabsofficerer grundlæggende foretrækker et fysisk kort, som de kan rulle ud. Det digitale kort har også visse udfordringer, fordi det kan være meget store datamængder, der skal sendes rundt, og det er ikke nødvendigvis en trivial opgave,” fortæller Rasmus.

Udfordringer i udlandet

Geospecialisterne er ofte med på øvelser og internationale operationer. Typisk er der mindst to mand af sted med et mobilt kortværksted på en lastbil. Lige nu er et hold på vej mod Litauen for at støtte de udsendte soldater under deres uddannelse derovre, og to mand er kontinuerligt i Mali som en del af bidraget til FN dernede. En af udfordringerne de steder er, at de danske soldater er vant til kort med meget høj detaljeringsgrad – altså gode friske data. Det kan være svært eller umuligt at fremskaffe i nogle af missionsområderne som for eksempel i Afrika. ■

RASMUS SPØRGER:

Hvad laver en rekrutteringsmedarbejder ved Forsvarets Rekruttering?

Tlf. 3266 3266
– nu også til barsel

Den 1. februar 2018 etablerer Sygdom- og barselssektionen (SYBA) ved Forsvarsministeriets Personalstyrelse (FPS) et Shared Service Center. Det betyder ét fælles telefonnummer og én emailadresse, uanset om din henvendelse drejer sig om sygdommelding, barsel eller refusion.

Kontaktinformationer til SYBA pr. 1. februar 2018

3266 3266

Brug dette nummer til både sygdommelding, barsel og refusion.

FPS-KTP-SYBA

Til skriftlige henvendelser om sygdommelding, barsel og refusion.

06.00-12.00

Åbningstider mandag til fredag.

IDRÆTSPRISEN TIL HAM, DER HJÆLPER DE ANDRE

Forsvarets Idrætspris

Forsvarets Idrætspris kan gives til en idrætsleder eller idrætsudøver, der har ydet en særlig bemærkelsesværdig indsats for idrætsvirksomheden i Forsvaret. Idrætsprisen blev tildelt første gang i 2005.

Henning Strøm Juhl drev det ikke til det helt store i sin aktive idrætskarriere, men han har i snart 20 år organiseret idræt til glæde for andre. Derfor har han fået Forsvarets Idrætspris 2017.

TEKST OG FOTO: ANDERS V. FRIDBERG / VFK

IDRÆTSPRIS Henning Strøm Juhl blev overrasket. Sådan lige på grænsen til lidt rystet, da han blev ringet op og blev fortalt, at han skulle have Forsvarets Idrætspris 2017. For chefsergenten fra Holstebro kunne ikke se sig selv på den samme liste over prismodtagere som Brian Dåsbjerg, der har været verdensmester i militær femkamp, eller Steffen Olsen, der skød sig til en verdensrekord og to medaljer ved de militære verdensmesterskaber i skydning i 2016.

”Jeg blev virkelig overrasket, det havde jeg slet ikke set komme. Jeg kender jo alle modtagerne fra de senere år og tænkte: Giver det mening? Skal jeg sættes i bås med dem? Det er jo folk, der har været verdensmestre,” fortæller

Henning Strøm Juhl, der dog besindede sig.

”Der skal selvfølgelig også nogen til at sørge for, at andre overhovedet kommer til et verdensmesterskab. Og det er dér, jeg kommer på banen,” fortsætter han.

Gode løbere var gode soldater Som dreng spillede Henning Juhl med egne ord fodbold ”som alle andre drenge”. Men sport betød ikke noget særligt for ham, før han i 1984 blev indkaldt som værnepligtig. Da havde han allerede taget en uddannelse som landmand. Men Henning Strøm Juhl kunne lide at være i Forsvaret, og så blev han.

”Det var først der, idrætten kom ind i billedet. Det er jo nemt at måle på, om folk kan løbe, og tidligere var det sådan, at kunne du løbe hurtigt, så var du en god soldat. Det gik også meget godt med at lø-

be, og så eskalerede det bare,” husker Henning Strøm Juhl.

Som aktiv idrætsudøver deltog Henning Strøm Juhl i Forsvarets konkurrencer i triatlon, crossløb og militær femkamp igennem mange år. Dog uden at det blev til de helt store resultater. Men Henning Strøm Juhl havde gjort sig tilpas bemærket til, at han i år 2000 blev opfordret til at stille op til bestyrelsen i Jydske Dragonregiments Idrætsforening. Og kom ind.

Efter et år blev han valgt som kasserer, og siden 2009 har han været formand for idrætsforeningen i Holstebro, der har omkring 1.800 medlemmer. Som en naturlig følge af det er Henning Strøm Juhl også medlem af idrætsudvalget på Dragonkasernen. Det er ikke kun lokalt, at idrætsudøvere i Forsvaret har glæde af Henning Juhls indsats. Han er også mangeårigt

medlem af bestyrelsen i Dansk Militært Idrætsforbund (DMI).

”Det er jo bare noget, der er vokset med tiden. Det ene har taget det andet. Jeg startede i idrætsforeningen, og så har jeg nok kommenteret på noget i DMI, og ofte er det jo sådan, at når man brokker sig, så tænker folk, at det er bedre, man kommer med ind,” siger Henning Strøm Juhl.

Ildsjæl helt ind til benet

Henning Strøm Juhl gætter på, han gennemsnitligt bruger tre til fem timer om ugen på administrativt idrætsarbejde. Men idrætsengagementet fylder væsentligt mere, når han er med til at arrangere idrætsdage på Dragonkasernen eller er tovholder på den årlige ”Dysten mod Byen”, hvor dragonerne møder de civile idrætsforeninger i Holstebro til et lokalt multisports-

stævne. I kraft af sin bestyrelsespost i DMI tager Henning Strøm Juhl også jævnligt hele dage ud af kalenderen for at repræsentere forbundet ved stævner rundtom i Danmark. Det tager han feriedage for at gøre.

”Jeg er chef for depoterne i Holstebro og Skive, og når man er ansat i Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse, må man ikke dyrke idræt i arbejdstiden, og så tager jeg bare feriedage, når jeg skal være ude i hele dage,” forklarer Henning Strøm Juhl.

Henning Strøm Juhl er 54 år, og han har lagt konkurrencelivet bag sig. I dag nøjes han med at træne. Det gør han til gengæld stadig flittigere end de fleste.

”Jeg løber, cykler eller svømmer tre-fem gange om ugen. Jeg træner sammen med min ældste datter, der dyrker triatlon på et forholdsvis højt niveau,” fortæller han. ■

UDDANNELSE AF SOLDATER I AARHUS

Indtil 1969 var der både en infanterikaserne, en rytterikaserne og en artillerikaserne i centrum af Aarhus.

I 1978 rejste så de sidste menige soldater fra Smilets By, da Jydske Telegrafregiment flyttede til Fredericia. Kaserne blev revet ned eller brugt til andre formål, men 40 år efter genoptager Forsvarets Sundhedstjeneste nu uddannelsen af soldater i Aarhus.

AF CHRISTIAN MARIEGAARD / FSU

UDDANNELSE I Forsvarsfalten 2013-2017 blev Forsvarets Sundhedstjeneste pålagt at flytte fra Flyvestation Skalsstrup til Aarhus. Uddannelsesafdelingen afsluttede flytningen i november 2017 og modtog de første soldater i Aarhus i december 2017.

Ved en intern organisationsændring ved årsskiftet blev uddan-

nelsesafdelingen delt op i to centre. Center for Militær Fysisk Træning forbliver på Svanemøllens Kaserne, og Center for Sundheds- og Sanitetsuddannelse er rykket ind i nye faciliteter i forstaden Åbyhøj.

Centret omskoler civile læger, tandlæger, dyrlæger, sygeplejersker, laboranter, fysioterapeuter og præster til militære funktioner, som kræver netop deres kompetencer. Derudover bliver soldater fra alle værn undervist i

sanitetsfaglige kompetencer, der gør dem i stand til at varetage deres sanitetsfunktion eller undervise andre soldater rundtomkring på tjenestestederne.

Moderne faciliteter

Centret er en komplet militær garnison. Inden for få meter finder man undervisningslokaler, simulatorer, kantine med eget køkken, træningssal, indkvartering, vaske-ri, fritidsområde, depoter og gara-

ger. Centeret ligger ved Brabrand Sø, hvor der er idrætsmuligheder i løbesko, på cykel eller i kajak.

Et stort undervisningslokale er indrettet med håndvaske og tilknyttede toiletter, så man kan bygge en nøjagtig kopi af et lejrinfirmeri og simulere en hverdag blandt udsendte læger, sygeplejersker og medics.

Forsvarets Sundhedstjeneste skeler hele tiden til den internationale militærmedicinske ud-

vikling hos NATO-allierede og den civile forskning hos relevante samarbejdspartnere, eksempelvis Aarhus Universitetshospital. Den nyeste viden og unikke, specialiserede faciliteter er fundamentet for undervisningen på centeret. De medicinske emner rummer alt fra håndtering af slædehunde på indlandsisen til smittefare fra malariamyg i tropiske regnskove. ■

Center for Sundheds- og Sanitetsuddannelse

- Udbyder cirka 60 kurser til hele Forsvaret hvert år
- Har 15 fastansatte medarbejdere
- Indeholder seks undervisningslokaler, tre simulatorer og en træningssal
- Kan huse 65 kursister på enkeltværelser
- Kan forpleje op til 300 gæster
- Har relevant materiel oplagt på eget depot
- Er ved at etablere faglige relationer med Aarhus Universitetshospital og andre relevante sundhedsfaglige partnere

FORSVARET PÅ DE SOCIALE MEDIER

Følg Forsvaret på TWITTER her:
https://twitter.com/forsvaretdk

forsvaret.dk • Følg

forsvaret.dk Training with the army and working in the navy - fedt billede af @linamalikshahi 📸 great photo and great shot! #repost #84mm #dysekanon #konstabel #army #militarytraining #action #photooftheday #greatshot #værdatkæmpefor

linamalikshahi 📸📸

lennartkure @brodersen96 Bagblæs fri? 📸📸 Kan du huske hækken? Da vi havde kamp for stilling?

lassechristensen1995 @ahmedzamzam haha syyygt med dyse i sne 📸📸

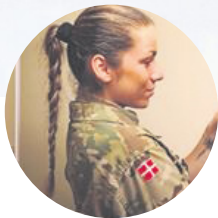
ahmedzamzam @lassechristensen1995

694 Synes godt om

FOR 1 DAG SIDEN

Tilføj en kommentar ...

@forsvaretdk fortsætter med at poste billeder og videoer på Instagram med hashtagget #værdatkæmpefor, og i hver udgave af Forsvarsavisen kan du se et af dem. Her ses et billede af @linamalikshahi, som skyder med dysekanon i sneen. Husk, at man nu også kan følge hashtagget på Instagram og på den måde følge med i, hvad der postes og repostes! ■

Hovedpine til Facebook-redaktører

2018 kan blive et vanskeligt år for ejere af Facebook-sider, som der er rigtig mange af i Forsvaret. Facebook har nemlig annonceret, at de yderligere vil nedprioritere indhold fra Facebook-sider og fremme mere personligt indhold.

"Øv, ingen likes!".

Sådan kan oplevelsen blive for mange redaktører for Facebook-sider i 2018.

Kristian Strøbech, der rådgiver og underviser i sociale medier blandt andet på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, forudsiger, at det bliver en hård kamp at få plads i danskernes newsfeed på Facebook i 2018.

"Facebook er kommet med et vink med en vognstang om, at indhold fra sider bliver alvorligt nedprioriteret. Det betyder, at det kan blive virkelig, virkelig svært for officielle sider at få opmærksomhed på deres opslag. Sider, der normalt får 10 likes på deres opslag, får det

uhyggeligt svært. Det kan være spildt arbejde at opdatere sådan en side, og ejerne skal måske overveje i stedet at lave en Facebook-gruppe omkring den niche eller det geografiske fællesskab, de har," siger han.

Allerede i 2017 oplevede Forsvarets Facebook-side, som har 67.000 likes, en gradvis nedgang i opslagernes rækkevidde. På en top 10 over opslag med mest rækkevidde på Forsvarets Facebook ligger ni ud af de 10 mest eksponerede opslag i første halvår 2017.

Danskernes yndlingsmedie

Kristian Strøbech understreger samtidig, at Facebook i 2018 stadig vil være danskernes foretrukne sociale medie. Så det vil stadig være det mest oplagte sted at være repræsenteret, hvis man vil nå ud til mange med sin information. Derfor vil Facebook fortsat være en relevant platform, hvis man ellers kan knække koden til, hvordan man får sine opslag gjort synlige på trods af Facebooks nedprioritering af sideindhold. ■

JEG LÆSER

Under bjælken

Af Jens Andersen

LÆS

Hjemme på mit natbord ligger "Under bjælken", som jeg lige er gået i gang med. Det er en biografi om Kronpris Frederik. Jeg læser den ikke, fordi jeg er hyper-engageret royalist, men fordi jeg kan lide at følge ham og synes, han gør det rigtig godt. Jeg glæder mig især til at læse om hans tid ved Forsvarsakademiet, hvor jeg havde fornøjelsen af at undervise ham.

Jagthåndbogen

Af Verner Frandsen

LÆS

Det er en grundig og uhøjtidelig indføring i jagt, som jeg nu og da vender tilbage til. Den tager læseren igennem jagtens hovedemner, men jeg vil måske derfor kun anbefale den til nye jægere, da det ellers er kendt stof for de fleste.

Den sidste kilometer

Af Brian Holm og Jonas Nyrup

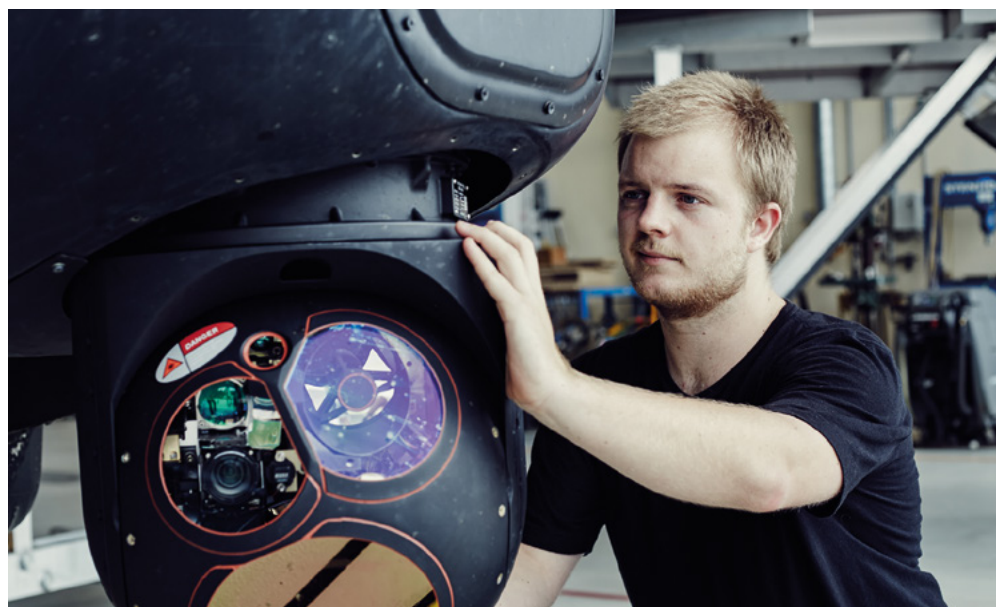
LÆS

Titlen refererer selvfølgelig til cykelsport, men egentlig er det Brian Holms fortælling om hans kamp med kræft. Han fortæller om dengang, han fik diagnosen, og så den efterfølgende lange og ensomme kamp, som han måtte kæmpe. En kamp, hvor han trak på sin fortid som sportsmand, hvor han også kæmpede alene imod udmattelse og smerte. Bogen kan jeg anbefale til alle. Den er godt fortalt og let skrevet, men samtidig tør den tage fat om nogle af livets tunge temaer.

Hans

major

Stabsofficer i Værnsfælles Forsvarskommando, kommunikationssektionen i København

UDPLUK AF UDDANNELSER DU KAN SØGE NU

- Officer (Hæren, Søværnet og Flyvevåbnet)
- Pilot
- Automatiktekniker
- Elektronikfagtekniker
- Identification Operator
- Flymekaniker

Find dem alle på www.forsvaret.dk/uddannelser

Følg Forsvarets uddannelser på

Foto: COLOURBOX

BØRN AF VETERANER TRIVES

Børn bliver påvirket, når far drager i krig. Men i Forsvarets børnefamilier oplever børnene også, at de generelt trives godt, viser en ny dansk undersøgelse.

AF KRISTINA SCHÖNNEMANN JENSEN / VETC

RAPPORT Skoleglade og fagligt dygtige børn, der trives over en bred kam. Det er et af de positive kendetegn for børn, der har en far, der er veteran. Det viser en ny rapport, hvor Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, også kaldet VIVE, for første gang i Skandinavien har undersøgt trivslen hos børn, der har en far, der har været udsendt i international mission, og sammenlignet med børn, der ikke har en veteranfar.

Undersøgelsen slår fast, at langt de fleste børn af veteraner trives rigtig godt, men at børnene har det svært, hvis deres far har psykiske vanskeligheder.

”Ligesom i resten af samfundet bliver familierne med veteranbaggrund også påvirket af, når en af forældrene har psykiske vanskeligheder. Det bekræfter Veterancentret i, at vi skal give psykisk udfordrede veteraner, der har børn, en særlig opmærksomhed,” siger seniorforsker Anni Brit Sternhagen Nielsen, der har samarbejdet med VIVE om rapportens tilblivelse.

Stærke familiebånd

Over 1.000 børn i alderen 11 og 15 år har deltaget i undersøgelsen ”Børn af veteraner”, og dertil har over 500 mødre til børn på syv år svaret for deres børn. Det er alene

børn, der har en far, der har været udsendt, som deltager i undersøgelsen, da Forsvaret har få udsendte mødre.

Af besvarelserne fremgår det, at flertallet af børnene oplever, at deres forældre lytter og engagerer sig i deres hverdag. De ved, at de kan gå til deres forældre, hvis de bliver kede af det.

For de større børn kan forskerne også se, at grænserne i familierne i Forsvaret står klarere for børnene, som både drikker og ryger mindre, ligesom de unge også er mindre involveret i kriminalitet end deres jævnaldrende.

”Så alt i alt ser vi generelt et familieliv blandt tidligere udsendte, hvor man engagerer sig i hinanden og lytter til hinanden, men også stiller krav til sine børn. Og det giver faktisk det, som undersøgelsen her betegner som et særligt familieliv – på godt og ondt,” siger seniorforsker Anni Brit Sternhagen Nielsen.

Bekymringerne går ikke væk

Undersøgelsen viser nemlig også, at børnene oplever mere pres i hverdagen, hvor de føler, at de skal nå meget. Børn af veteraner har også flere konflikter i familien og trives dårligere psykisk end børn generelt. Det kan være, at de bekymrer sig ekstra meget, at de oftere er kede af det, og at de kan have svært ved at koncentrere sig.

”Der er ingen tvivl om, at børnenes hverdag ændrer sig markant, hvis deres forælder skal udsendes. Vi ved, at både savnet og bekymringer om den forælder, der rejser ud, og den forælder, der er ekstra hårdt spændt for derhjemme, fylder hos børnene. Jeg hæfter mig dog ved, at børn af veteraner ikke har flere psykiatriske diagnoser som angst eller depression end deres jævnaldrende, og det kunne tyde på, at de engagerede forældre måske er en beskyttende faktor,” siger Anni Brit Sternhagen Nielsen.

Rapporten ”Børn af veteraner” giver stadig stof til eftertanke hos Veterancentret, som også deltager i et stort NATO-samarbejde for at blive klogere på, hvilke tiltag man kan sætte i gang for at mindske bekymringerne hos børn af veteraner. Anbefalingerne fra NATO-arbejdsgruppen er dog først klar til sommer, fortæller Anni Brit Sternhagen Nielsen.

”De seneste år har vi udvidet vores tiltag over for pårørende, og når jeg er ude i NATO-sammenhænge, så bliver Danmark faktisk fremhævet for sin indsats til familier. Alligevel giver det stadig rigtig god mening, at vi forholder os til, om indsatsen kan blive endnu bedre. Og er der forældre derude, der har brug for et godt råd til at støtte deres barn og mindske nogle bekymringer, kan man altid ringe til Veterancentrets rådgivere.” ■

FEM HÅNDSRÆKNINGER TIL BØRNENE

Veterancentret har siden 2015 afholdt samtalegrupper for børn og unge, som har en forælder med psykiske vanskeligheder efter udsendelse i international mission. I grupperne kan børnene møde andre som dem og lufte både tanker og bekymringer. Grupperne styres af Veterancentrets uddannede gruppeledere, der enten er psykologer eller socialrådgivere.

På Døgntelefonen 7281 9700 kan forældre, pædagoger eller lærere, der er bekymrede for et barn af en veteran, få råd og vejledning, så de bedst muligt kan støtte barnet.

PTSD Familiecoach App er en ny app målrettet pårørende til en PTSD-ramt veteran. Appen giver også gode råd til at håndtere og støtte ens børn i svære situationer.

Veterancentrets mange bøger og brochurer er udviklet både for børn, unge, voksne pårørende og pædagoger og lærere. De kan bestilles via veteran.forsvaret.dk.

Mange af de frivillige veteranforeninger har fokus på børn og familiers trivsel og inviterer blandt andet på forskellige sommerlejre, som Veterancentret støtter økonomisk.

HVAD SIGER UNDERSØGELSEN OM FLERTALLET AF BØRN AF VETERANER?

Børnene kan lide at gå i skole og oplever, at de klarer sig bedre fagligt end deres jævnaldrende.

Børnene har færre erfaringer med rygning, hash og alkohol end deres jævnaldrende.

Børnene oplever, at deres forældre oftere bruger tid på at tale med dem og hjælper dem med skolearbejdet.

Børnene oplever selv, at de har et bedre fysisk helbred end andre.

NYT MILITÆRT TIDSSKRIFT

Forsvarsakademiet udgiver nyt videnskabeligt tidsskrift i samarbejde med Københavns Universitet og det norske forsvarsakademi.

AF THOMAS JERICHOW / FAK

MEDIER Forsvarsakademiet (FAK) har lanceret et nyt tidsskrift for militær forskning. Scandinavian Journal for Military Studies (SJMS) er et samarbejde mellem FAK, det norske forsvarsakademi og Center for Militære Studier ved Københavns Universitet.

Tidsskriftet udkommer løbende på SJMS’ egen hjemmeside i form af artikler, der for-

deler sig i to spor: forskningsartikler og udviklingsartikler, hvor udviklingsartiklerne især beskæftiger sig med praksisnære militære problemstillinger. Artiklerne forfattes især af officerer, undervisere, forskere og eksperter inden for det militære fagområde.

”Vores tanke er at skabe en ny spændende platform, hvor eksempelvis forskere og praktikere kan dele deres forsknings- og udviklingsprojekter,” fortæller Kirsten Bisgaard fra Forsvarsakademiets Videncenter.

Hun understreger, at artiklerne skal være tilgængelige og relevante på mange niveauer. Både teoretisk og praktisk. Dermed placerer det nye tidsskrift sig et helt nye sted, hvor både teoretikerne og praktikere kan få glæde af det.

”Det har været meget vigtigt for os, at de enkelte artikler bidrager til at forbedre og udvikle praksisområdet. Områderne kan være vidt forskellige, så længe der er en militær kontekst. Det vil sige, at vi publicerer

om alt fra psykologi og organisation til logistik og strategi,” forklarer Kirsten Bisgaard.

Det nye tidsskrift er del af en udvikling på FAK, der lægger vægt på, at medarbejderne dokumenterer deres projekter, så viden udnyttes og fastholdes bedst muligt i hele Forsvaret. ■

Læs mere om det nye tidsskrift på www.sjms.nu.

GAMERE ER (MÅSKE) FREMTIDENS PILOT

Unge ”gamere” besidder ofte en veludviklet rumlig intelligens samt evnen til at multitaske. Det gør dem til en interessant målgruppe, når der skal rekrutteres piloter til Forsvaret.

PILOTUDDANNELSEN

Pilotnålejet

Pilotuddannelsen er en af Forsvarets mest populære uddannelser, og hvert år modtager Forsvarets Rekruttering over 500 ansøgere, hvoraf cirka 24 normalt optages på uddannelsen. Ud over de formelle krav til blandt andet helbred og sikkerhedsgodkendelse er adgangskravet til pilotuddannelsen blot en gymnasial uddannelse. Men hvorfor er det så svært at komme igennem nålejet?

”Vi tester alle ansøgere efter kravene for jagerpilot med det formål at matche den rette ansøger til rette flytype, hvor profilen til jagerfly er udgangspunktet. Når vi sender aspiranter på Forsvarets dyreste uddannelse, hvor du i øvrigt får løn under hele forløbet, vil vi også være sikre på, at det er de rigtige kandidater, vi sender af sted,” siger Brian Jørgsholm.

Pilotpotentiale? Book en afprøvning

Det er svært at sige helt konkret, hvilke parametre der er afgørende for at komme igennem nålejet. Ofte er der tale om en særlig kombination af egenskaber. Derfor har Forsvarets Rekruttering åbnet for en såkaldt Open Space-afprøvning, hvor man kan booke en afprøvningsplads og finde ud af, om man har pilotpotentiale. Booking er lige nu åben på forsvaret.dk/pilot.

AF RONNY RASMUSSEN / FPS

COMPUTERSPILLERE

I december besøgte et af verdens bedste e-sportshold, danske Astralis, Forsvarets Rekruttering for at prøve kræfter med et udpluk af de computertests, som ansøgere til pilotuddannelsen skal igennem. Kun cirka 15 procent består normalt prøverne. Resultaterne viste, at de unge e-sportsudøvere klarede testene bedre end gennemsnittet. De omsatte og forstod data og nåede samtidig i hus inden for den fastsatte tid. Gamerne prøvede også kræfter som piloter i et T-17-skolefly. Her skulle de blandt andet gennemføre et rul med den tidligere jagerpilot VID som instruktør. Også her imponerede de unge computerspillere med gode evner til at koordinere øje og hånd og til at flyve maskinen derhen, hvor den skulle.

”Gamerne er vant til at bearbejde en masse ting oppe i hovedet og træffe en hurtig beslutning. Det er ikke bare at bearbejde data, men også at få det ud i en eller anden bevægelse. Det kan væ-

re hænderne på styrepinden, eller når der skal trykkes på knapper. Jeg kan sagtens forestille mig gamere i rekrutteringen fremadrettet,” siger major Brian Jørgsholm fra Selektionssektionen ved Personalestyrelsen.

Forsvaret synlige til e-sportsevents

Danske Astralis er et af verdens bedste e-sportshold i ’Counter-Strike’. Holdet består af fem atleter, som lever af at spille computer. De største e-sportskonkurrencer afholdes med op mod 50.000 tilskuere, mens millioner af mennesker følger med i konkurrencerne via internet og tv. Ved internationale konkurrencer er der præmiepenge på flere millioner kroner. I Danmark dyrker cirka 300.000 e-sport, og antallet er hastigt stigende. Forsvarets Rekruttering vil i højere grad være synlige ved disse events, netop for at gøre målgruppen opmærksom på de søgbare uddannelser, som særligt kræver evner, som er veludviklede hos unge computerspillere. ■

PÅ CHARMEOFFENSIV HOS INGENIØRER OG TEKNIKERE

Forsvaret var populært hos arbejdsløse ingeniører og teknikere på jobmesse.

TEKST OG FOTO: SOPHIE BAHN CEDERSTRØM / FPS

JOBMESSE

Major Schmidt arbejder i Personalestyrelsens HR-partnerelement ved Hærstaben. Han bor selv i Midtjylland, og gennem sit lokale netværk blev han i december opmærksom på, at virksomheden Siemens Gamesa netop havde afholdt en større fyringsrunde i Brande. Det betød, at knap 400 ingeniører og teknikere stod uden job – præcis den type fagfolk, som der er stor efterspørgsel efter i Forsvaret.

Det blev hurtigt besluttet at lægge billet ind på en stand til den jobmesse, der var arrangeret for de afskedigede medarbejdere

og potentielle nye arbejdsgivere. Sammen med forstærkninger fra Personalestyrelsens rekrutteringsafdeling, Trænregimentet og Forsvarets Hovedværksteder stod de klar til at repræsentere Forsvarsministeriets koncern til jobmessen den 9. januar.

Hvorvidt messen har affødt nye kolleger til Forsvaret, er endnu ikke til at sige – men standen var særdeles velbesøgt, og de ledige var positivt overraskede over, hvor mange stillinger og muligheder der er i Forsvaret. TV Midtvest, som dækkede messen, fremhævede i deres nyhedsindslag Forsvarets stand som en af de mest populære. ■

PROFILER

Thomas Lund-Sørensen forventer at fremtidens mange nye medarbejdere i CFCS får arbejdsplads i Efterretningstjenestens nuværende etableringer, blandt andet på Kastellet i København.

MÅNEDENS MEST OMTALTE:

CYBERSIKKERHED

Center for Cybersikkerhed (CFCS) har fået massiv medieomtale og lovning på 1,4 mia. kroner de næste seks år. For chefen, Thomas Lund-Sørensen, og CFCS gælder det nu om at skaffe redskaberne og ikke mindst de kompetente medarbejdere til at gøre det digitale Danmark mere sikkert.

CFCS ser det som en vigtig opgave at gøre ungdommen interesseret i digital sikkerhed. Derfor arrangerer CFCS i samarbejde med Forsvarsakademiet en 24-timers capture-the-flag-konkurrence i marts måned.

TEKST OG FOTO: LARS BØGH VINTHNER / VFK

INTERVIEW

Thomas Lund-Sørensen blev ansat som chef for Center for Cybersikkerhed (CFCS) ved oprettelsen i 2012. Ud over medarbejdere fra It- og Telestyrelsen og Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) blev en lille flok medarbejdere rekrutteret udefra. Selv var Thomas ansat i Udenrigsministeriet som it-chef. Og lige siden har CFCS vokset sig større og større inden for væggene i FE. Med det netop offentliggjorte forlig vil der om seks år være mere end 250 ansatte til at overvåge cybersikkerheden i Danmark.

"Der er sket en konstant stigende prioritering af området for computer-network-operations, hvor CFCS står for den defensive side, der i lyset af det alvorlige trusselsbillede især er i fokus. I dag har vi jo slet ikke det antal digitalt kyndige personer på arbejdsmarkedet, som der er brug for. Derfor kommer vi til at påtage os en del af det samfundsmæssige ansvar at ud-

danne stærke og højt kvalificerede medarbejdere. Her underkender vi ikke vores egen rolle. Vi gør meget for at gøre unge mennesker interesseret i cybersikkerhed til fordel for vores opgaveløsning, men også til fordel for danske virksomheder, der ligeledes har behov for digitale kompetencer," siger han. Thomas Lund-Sørensen er uddannet økonom supplere med ophold ved franske universiteter. Men det er reelt et tilfældigt studiejob som it-programmør i KTAS, der har vakt interessen og dermed lagt grunden til den nuværende karriere. Der er mange andre profiltyper, der kan komme i spil som kommende medarbejdere i det situationscenter (sit-center), der skal opbygges inden for CFCS.

"Vi sigter meget bredt. For os er det vigtigt, at man har den rigtige indstilling, derfra skal vi nok hjælpe til, at man opnår de nødvendige kompetencer. Det betyder også, at vi vil køre nogle særlige uddannelsesforløb. De fleste har nok hørt om vores "Hackerakademi" for særligt kompetente

folk. Vi kommer til at arbejde meget med praktikanter, studerende og ph.d.-studerende. Når jeg tænker på militært personel, som vi er interesserede i og kan få glæde af, tænker jeg ikke bare på den længere-uddannede officer, men også på den gode befalingsmand og den skarpe tekniker. Det handler grundlæggende om digitalisering, så man skal have en interesse for det, som rører sig inden for feltet. Men det er jo noget, som vi alle bruger i hverdagen, og derfor interesserer det flere og flere af naturlige årsager."

Når situationscentret er opbygget, vil det dagnet rundt, året rundt, kunne overvåge den samfundsvigtige digitale infrastruktur. I dag overvåges forskellige ministeriers netværk, men ikke med fysisk 24/7-bemanning. I fremtiden vil operativt personale kunne sætte de rette procedurer i gang, hvis der sker noget alvorligt, der kræver en koordineret indsats eller en umiddelbar reaktion. Centret kommer til at arbejde tæt sammen med andre døgn-

bemandede centre i Danmark som for eksempel Rigspolitiets center i Ejby, Forsvarets operationscenter og Statens It og KAKI, som driver Forsvarets it-systemer, forklarer Thomas Lund-Sørensen.

"Sit-centret bliver bemanded med folk, som kan lave trusselsvurderinger, har forstand på teknisk overvågning, kommunikationsfolk og særlige rådgivningsfolk, der kan vurdere sårbarheder i systemer og ikke bare varsler, men også foreslår handlinger gennemført. Det ligger ikke i vores mandat at være offensive og kunne hacke tilbage. Men man kan forestille sig, at sit-centret vil kunne advare mod eller eventuelt bremse ondsindet trafik, som er på vej mod sensitive netværk, så truslerne ikke når at gøre skade. Vi er i udgangspunktet et situationscenter, som skal varsle de samfundsvigtige virksomheder og myndigheder, hvorefter der skal tages nogle praktiske skridt derude, hvor netværkene er, typisk i samarbejde med os," siger Thomas Lund-Sørensen. ■

FAKTA

Thomas Lund-Sørensen, 53 år.

Født i Viborg, barndom i Århus, derefter bosat i København, Paris, Berlin og Amman (Jordan).

Værnepligtig i Den Kongelige Livgarde 1983.

Løber og cykler og står på ski med sine tre drenge på 11, 13 og 15 år.

Uddannelse: Cand.polit. Københavns Universitet, Sciences Po i Paris og École National d'Administration (ENA).

Ansat i Udenrigsministeriet 1990. I 2010-2012 it-chef og regeringens repræsentant i Libyen.

Blev chef for Center for Cybersikkerhed i 2012.

CFCS er en del af Forsvarets Efterretningstjeneste.

INTERVIEW

Henrik Gericke

Alder: 51 år

Privat: Far til en søn på 21 år

CV**2011- : Stabschef i security i Københavns Lufthavn.**

Henrik har 40 medarbejdere under sig og ansvar for fire områder:

Securitymæssig godkendelse af projekter i lufthavnen inklusive myndighedsgodkendelse.

Risikovurderinger, kvalitetsstyring, udvikling og implementering af nye processer og teknologier samt internationalt samarbejde.

Uddannelse og træning for 1.150 securitymedarbejdere.

Adgangssystemer til lufthavnen og logistik.

2011: Forsvarsministeriet

Del af Forsvarsministeriets Task Force Wikileaks, der skulle undersøge oplysninger fra WikiLeaks om Danmarks engagement i Irak.

2007-2010: Forsvarsministeriet

Arbejdet med blandt andet policy og strukturudvikling, forligsarbejde, krisestyring og servicering af ministeren.

2007: Militærrådgiver for FN i Irak

Var ansvarlig for at sikre, at FN's organisationer, der arbejdede i det nordlige Irak, fik den nødvendige militære støtte fra de amerikanske og sydkoreanske styrker.

2005-2007: Forsvarets Rekruttering

Blev efter videreuddannelse til major ansvarlig for udviklingen af Forsvarets rekrutteringsstrategi til de militære uddannelser.

2001-2004: Hjemmeværnskommandoens Personaleafdeling

Ansvarlig for karriereudvikling af cirka 300 officerer.

1993-2001: Totalforsvarsregion København

Fokus på udvikling, planlægning og tilrettelæggelse af uddannelser og øvelser.

1991-1993: Gardehusarregimentet

Første lederjob som officer i Hæren. Havde ansvar for cirka 50 soldater.

Foto: Privat

Henrik Gericke forlod officerskorpset, men beholdt ånden:

Her brænder vi for at få fly op og ned

51-årige Henrik Gericke bruger sine kompetencer og viden fra Forsvaret til at udvikle sikkerheden i Danmarks største lufthavn.

AF MICHAEL ØRTZ CHRISTIANSEN FOTO: SARA SKYTTE

SIKKERHED Der er en helt speciel korpsånd i Forsvaret. Og den kan være svær at finde ude i det civile.

Men det kan lade sig gøre at finde den der følelse af at rykke sammen og kæmpe indædt for at nå et fælles mål.

Det er i hvert fald lykkedes for 51-årige Henrik Gericke.

For syv år siden forlod han Forsvarsministeriets bonede gulve på Holmens Kanal i København og rykkede cirka 20 minutters kørsel sydpå. Til et kontor mellem den gamle Indenrigsterminal og Terminal 2 i Københavns Lufthavn.

”Det havde været nemt at sige, at jeg savner korpsånden i Forsvaret, men der er faktisk en ekstremt stærk korpsånd i Københavns Lufthavn,” siger Henrik Gericke, da Forsvarsavisen er taget på besøg i lufthavnen for at tale med den tidligere major om tiden i og efter Forsvaret.

”Her brænder vi for vores opgaver. At udvikle lufthavnen og få passagerer og fly sikkert op og ned. På samme måde som man brænder for sine opgaver i Forsvaret,” siger Henrik Gericke.

Bruger hele paletten fra Forsvaret

Henrik Gericke er stabschef i security i Københavns Lufthavn og har ansvaret for den afdeling, der hedder Security Policy & Regulation.

Fra kontoret med udsigt til lufthavnen sørger han for, at byggeprojekter i lufthavnen, som der er for mere end 1,3 milliarder kroner af på årsbasis, overholder security-mæssige krav, og at de 1.150 securitymedarbejdere får den uddannelse og træning, de skal have.

For blot at nævne et par af ansvarsområderne.

”Jeg bruger faktisk alt det, jeg har taget med fra Forsvaret. Men hvor jeg i Forsvaret typisk arbejdede med et område i et

konkret job, for eksempel uddannelse, er jeg så privilegeret, at jeg har mulighed for at sætte det hele i spil på en gang,” siger Henrik Gericke.

Ville gerne frem i bussen

Og der er en hel del med i rygsækken efter næsten 20 år og 12 forskellige stillinger i Forsvaret.

Henrik Gericke sad ikke længe i samme stilling, men ikke på grund af utilfredshed. ”Jeg har været glad for og meget tilfreds med de jobs, jeg har haft i Forsvaret. Hver stilling har indeholdt nye udfordringer og afprøvning af mine kompetencer. Som officer ville jeg gerne prøve nogle forskellige ting og rykke lidt fremad i bussen,” siger han.

”Jeg var typisk relativt kort tid i en stilling, arbejdede med nogle udfordringer og rykkede så videre til næste stilling.”

Alt sammen som en del af et planlagt karriereforløb, som der ikke har været på samme måde i Henrik Gericke's nuværende job. Det betyder, at han i højere grad end tidligere ser sine beslutninger blive implementeret.

”Jeg nåede sjældent at leve med de ting, jeg var med til at udvikle og sætte i søen i Forsvaret, men det gør jeg i dag. Mit nuværende job er faktisk det, jeg har haft i længst tid,” konstaterer Henrik Gericke.

Ingen rockwool i lufthavnen

Han nåede i årene i Forsvarsministeriet blandt andet at arbejde med oplæg til beredskabs- og forsvarsforlig og servicering af ministeren. Altså arbejde, som kan være præget af bureaukrati og langsomme processer med at få godkendt ofte indlysende beslutninger.

”Laget af rockwool mellem ledelseslagene kan virke tykke i Forsvaret, hvorimod det mest af alt føles som et tyndt isoleringslag i Københavns Lufthavn. Her kommer de gode ideer hurtigt til overfladen og bliver implementeret, ligesom der fra topledelsen til stadighed motiveres for at finde de helt

”

Jeg har været glad for og meget tilfreds med de jobs, jeg har haft i Forsvaret. Hver stilling har indeholdt nye udfordringer og afprøvning af mine kompetencer. Som officer ville jeg gerne prøve nogle forskellige ting og rykke lidt fremad i bussen.

Henrik Gericke

rigtige løsninger,” siger Henrik Gericke. Det var Henrik ikke klar over, da han blev rekrutteret til lufthavnen.

Der havde ledelsen blandt andet set sig lun på hans evne til at kunne bære sig i og forstå embedsværket.

”Security ville have et mere struktureret stabsarbejde med de styrelser, de var i berøring med, og det var da oplagt at tage en person, der vidste, hvordan embedsværket tænker,” siger Henrik Gericke.

Mindre fysik i jakkesættet

Matchet mellem manden med de mange års erfaring fra Forsvaret og Københavns Lufthavn har vist sig at holde.

I hvert fald virker Henrik Gericke alt andet end træt af sit arbejde, når han fortæller engageret om de op mod 100.000 mennesker, der kommer igennem lufthavnen på travle dage, udviklingen af lufthavnen og målet om at nå 40 millioner passagerer om året.

Han længes ikke efter at komme tilbage til Forsvaret, men ser tilbage på sit militære CV med glæde og en god portion stolthed.

”Jeg kan da godt savne nogle af oplevelserne fra Forsvaret. Det var fedt at arbejde med rekrutteringsstrategi i Forsvaret og være medvirkende til, at unge mennesker igen fik øjnene op for de mange uddannelsesmuligheder i Forsvaret,” siger Henrik Gericke.

”Og tjenesten i Irak var personligt en stor personlig oplevelse, der har givet mig en indsigt i og forståelse for de store problemer, Irak befinder sig i. Derudover var der den fysiske dimension i hverdagens opgaver, som man ikke finder i det civile,” siger Henrik Gericke.

Selv om securitys stabschef har forladt Forsvaret, har han bevaret kontakten. Senest i forbindelse med en opgave for organisationen ”Velkommen Hjem”, hvor Henrik Gericke har været mentor for en tidligere udsendt konstabel. ■

EN ANDEN VERDEN

DØDE POETERS KLUB

At falde i en krig er en sikker, men også ærgerlig måde at gøre sit forfatterskab kendt på. Her er nogle af litteraturhistoriens uheldige helte.

DIGTER DRÆBT AF CITRONENS PISTOL

De danske anmeldere og tilhørere ved lyrikaftener var under besættelsen vilde med den unge rødhårede digter Morten Nielsen fra Aalborg. I 1943 udgav han sin første og eneste digtsamling "Krigere uden våben". Men dårlig håndtering af våben blev fatal for digteren, der også var med i modstandsbevægelsen. Som 22-årig skulle han i 1944 overdrage en Mauser-pistol til den berømte modstandshelt Citronen. Under overdragelsen gik pistolen af ved et uheld, og skuddet dræbte Morten Nielsen. Citronen døde selv 14 dage senere, men forklarede forinden, at digteren selv var kommet til at berøre aftrækkeren. Det mest sandsynlige er

dog nok, at det var Citronen, der utilsigtet kom til at affyre det dræbende skud. Allerede som gymnasieelev skrev Morten Nielsen mange vers og digte. Efter studentereksamen tog han til København for at læse litteratur og dansk. Han fik lidt af et gennembrud til en litterær aften på Borups Højskole i 1941, som Politiken omtalte med overskriften "Ung Aalborg-Lyriker gør Lykke". Morten Nielsen

selv var meget selvkritisk og skrev, at aftenen havde været "frygtelig". Hans gode evner med pennen kom også modstandsbevægelsen til gode, da han i 1942 begyndte at bidrage til det illegale blad "Frihedsstøtten". Morten Nielsen tog også del i mere praktiske opgaver i modstandsarbejdet, og som medlem af gruppen "Speditøren" organiserede han transporter af jøder over Øresund. Frygten for at miste livet på grund af modstandsarbejdet fik Morten Nielsen til at udgive sin første digtsamling i 1943, selv om han ikke var 100 procent tilfreds med sine digte på det tidspunkt. Det viste sig at være en klog beslutning. Hans digtsamling "Krigere uden våben" er i dag en klassiker inden for dansk lyrik.

LÜTZOWS VILDE JAGT

"Gode sværd, ja, jeg er fri." Sådan lyder et af versene i den tyske digter og dramatiker Theodor Körners sidste værk, som han på klaver spillede for sine soldaterkammerater, dagen før han 26. august 1813 blev skudt under et overfald på en fransk forsyningskolonne. Han blev bare 22 år gammel, men hans dramatiske død gjorde ham til prototypen på 1800-tallets romantiske helt. Han voksede op i det tyske kurfyrstendømme Sachsen, og hans familie var med i et intellektuelt miljø med store personligheder som forfatteren Johann Wolfgang von Goethe. Theodor Körner havde talenter på flere kreative felter – tegning, sang, digtning og mestrede også flere musikinstrumenter. Desuden var han meget temperamentsfuld og måtte afbryde sine studier i Leipzig i 1811, fordi han havde deltaget i en ulovlig

duel. Hans fader fik arrangeret, at han kunne fortsætte med at læse på universitetet i Wien, men også her blev han distraheret fra studierne. Han begyndte at skrive dramaer til Burgtheater og forlovede sig med en af teatrets skuespillerinder. I 1813 lod han sig rive med af den store patriotiske bølge i de tyske stater, der var vendt mod Napoleons dominans af Europa. Theodor Körner meldte sig til Lützows Frikorps og skrev en række raske krigssange til sin militære enhed. Den mest berømte var "Lützows vilde forvovne jagt". Selve tjenesten kedede ham, og han skiftede fra korpsets infanteri til rytteri i håbet om at få mere action. Det fik han også. 17. juni 1813 overfaldt franske husarer Lützows Frikorps, og Körner fik et sabelhug i hovedet. Bagholdet, der den 26. august kostede Körner livet, var en succes, bare ikke for Körner. Nogle flygtende franskmænd vendte sig om og skød mod digteren, der var til hest. Kuglerne ramte ham i rygsøjlen og leveren, og han kom aldrig til bevidsthed igen. Hans

heroiske død har været med til at sikre, at hans sange og digte aldrig er blevet glemt, men han er også blevet brugt som forbillede i de mere dystre perioder af tysk historie af nazisterne og DDR-regimet.

DEN IRSKE KRIGSPOET

Irsk historie er rig på tragedier, og den er også leveringsdygtig i faldne poeter. Da en granat den 31. juli 1917 dræbte den 29-årige Francis Ledwidge og fem af hans kammerater, der stod og drak te i et mudderbunke på vestfronten, havde han udgivet digtsamlingen "Songs of the Fields". Under Francis' opvækst var der ellers ikke meget, der tydede på, at han skulle falde i kamp for Det Britiske Imperium. Hans opvækst i Slane, nord for Dublin, var som revet ud af en socialrealistisk roman med en søskendeflok på ni børn og en far, der døde, da han var fem år. Selv om han forlod skolen allerede som 13-årig og måtte tage daglejerjobs i landbruget, som jord- og betonarbejder og i en kobbermine, var han ferm til at læse og skrive. Så snart der var en lille pause, skribede han tanker og indtryk ned på papir. Han fik nogle af sine digte optaget i den lokale avis Drogheda Independent, og på den måde opdagede den meget litterært interesserede Edward Plunkett (18. baron af Dunsany) ham i 1912.

litisk aktiv både i fagbevægelsen og den irske selvstændighedsbevægelse. Her var der stor uenighed om, hvorvidt man som irer skulle deltage i krigstjeneste. På et lo-

kalt komitémøde havde Francis Ledwidge på det kraftigste advaret irere mod at melde sig, men pludselig vendte han på en tallerken og lod sig indrullere i The Royal Inniskilling Fusiliers. Selv sagde han, at han ikke kunne svinge sine kammerater. Andre mener dog, at det var ulykkelig kærlighed, der drev ham ind i den britiske hær, da hans kæreste Ellie Vaughey lige havde droppet ham og fundet en ny elsker. Hans barske opvækst havde gjort ham hårdfør, og han viste sig at være en god soldat. Desuden gav oplevelserne på fronten ved Dardanellerne (nuværende Tyrkiet) ham inspiration til masser af nye digte. Den irske påskeopstand i 1916 fik ham dog til at miste kampmoralen, og han blev stillet for en krigsret anklaget for at være udeblevet efter orlov og være fuld i uniform. I 1917 var han dog tilbage i geledderne, indtil en tyske granat sprængte ham i stykker. Kort efter hans død blev hans næsten færdigskrevne digtsamling "Songs of Peace" udgivet, og han er i dag anerkendt som Irlands krigspoet. Han deler skæbne med mange andre digtere og forfattere, for netop 1. Verdenskrig blev endestation for mange lovende poeter.

SPØRGSMÅL & SVAR

Hvad kommer forsvarsforliget til at betyde for dig?

Jeg får mere travlt, når vi skal samle og varte materiel til 50 flere værnepligtige per indkaldelseshold, når fjerde vagthold skal uddannes.

CT
Oversergent, forsyningsbefalingsmand, Den Kongelige Livgarde

At 170 års historie, hvor vi har haft en dykkerskole på Holmen, nu kommer til at tage en anden form i en anden geografisk placering. Og jeg ser ikke, at jeg får en interaktion med det øvrige søværn, som jeg ikke har i forvejen. Privat betyder det, at jeg får langt til arbejde.

Peer
Seniorsergent, Center for Dykning

Det kommer til at betyde meget spændende arbejde, da jeg er med i projektgruppen, der skal implementere forliget.

Lars
Kaptajn, sektionschef for uddannelsesafdelingens stab, AFTC

For mig giver det mere mening, at jeg fremover sejler på en fregat med langtrækkende missiler, som kan levere en større beskyttelse mod lufttrusler.

Martin
Marinespecialist, elektronikfagtekniker, fregatten "Niels Juel"

